SARAY LOKANTASI

Az zamanda, büyük muvaffakıyetin sebebi nedir? Diri diri balıklar, en seçme malzeme, nefis yağlar... Yemekler evlerinizdeki gibi hafif hazırlanmaktadır. Fiatlar da ehvendir.

Karaköy Bebek Tramvay Durağında 31 No.

AKŞAM

AKBABA

Yarın 12 Sayfa

Cemal Nadir'in üç renkli karikatürü

Sene 24 — No. 8343 — Fiati her yerde 5 kuruş | ÇARŞAMBA 14 Kânunusani 1942 | Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Ekmek bu sabahtan itibaren karne usuliyle dağıtılıyor

Ekmekler 750 gram üzerinden çıkarılıyor bir ekmek 12,5 kuruşa satılacak

Her fırın 3 dağıtma yeri açacak, tahlakârlar evlere ekmek götürebilecekler — Francala imâli kalkıyor

İstanbul vilâyeti, ekmek dağıtılmasının bu sabahtan itibaren karne usulüne bağlanmasını kararlaştırmıştır. Vali ve Belediye Reisi doktor Lûtfi Kırdar bu münasebetle bir arkadaşımızı kabul ederek karne usulünün tatbikine ait şu beyanatı vermiştir:

«— Hükûmetimizin ekmeği karne usulüne bağlamak hususunda verdiği karar bütün memleketçe malûmdur. Bu kararın derhal tatbikine geçilmesi zaruretini duyduğumuz için ekmeğimizi bugünden itibaren karnelerle tevzie başlıyoruz.

Bu usul, bir kısım vatandaşların herhangi bir ihtiyat sevkile ve gündelik hislerle fazla ekmek mübayaa etmesi yüzünden diğer bir kısım vatandaşların ekmeksiz kalmasını önliyeceği gibi hükûmetimizin daha yüksek düşüncelerle karar altına aldığı veçhile istihlâkâtımızı muayyen bir hesaba göre tanzim edecek ve milli hayatımızın uzun bir zaman için de devam edecek ihtiyaçlarını dip'in altına alacaktır.

Bu itibarla yeni usulün tatbiki, medeni bir milletin olgun ve reşid vatandaşları olduğumuzu isbat edecek önemli bir hâdise olacaktır.

Başkalarının hakkına tecavüz mahiyetinde herhangi bir hareketin umumiyet itibarile sadır olmıyacağına milli terbiyemiz en büyük bir garanti teşkil eder. Bununla beraber istisnai mahiyette olsa da herhangi bir suretle fazla nüfus göstermek veya ayrı ayrı mıntakalarda beyannameler vermek vesaire gibi hükûmetimizin derpiş ettiği yüksek adalet ve müsavat prensipini ihlâl edecek teşebbüslere girişecek ve bu yolda gayri meşru imkânlar bulmağa çalışacak olanlar şiddetle takip, kontrol ve tesbit edilecekler, memlekete ve umumi menfaate karşı hareket etmiş addedilecek haklarında en şiddetli takibat kapılmak üzere örfi idareye tevdi edileceklerdir.

Muharririmize beyanatta bulunan Vali ve Belediye Reisi Dr. Lûtfi Kırdar

Bu tarzda yapılacak bir cürüm her birimizin hakkına ayrı ayrı ve doğrudan doğruya yapılmış bir tecavüz olduğundan buna imkân vermemek için kontrol işlerinde bütün vatandaşların müşterek çalışamaları vazifeleri ve haklarıdır. Hükûmetle milletin müşterek mesaisinden alacağımız neticenin tamamen muvaffak olacağına şimdiden emin bulunmaktayım.

Alınan tedbirler

Ekmeğin karne ile tevziinin intizamla yapılmasını temin edecek bütün tedbirler alınmıştır. Bunları sırasile izah edeyim:

1 — Bugünden itibaren bütün ekmekler (750) gram üzerinden çıkarılacaklardır ve beher ekmek 12.5 kuruştan satılacaktır. Ağır işler erbabının hakları (750) gramlık tam bir ekmek olacaktır. Ağır işçiler İktısad Vekâletinin iş bürosu tarafından verilecek vesikalarla taayyün edecektir. Bunların haricindeki diğer bütün vatandaşların hakları bu (750) gramlık ekmeğin yarısı olan (375) gramdır. Yedi yaşından aşağı çocukların hakları da bu ekmeğin rubu yani 187.5 gram olarak tayin edilmiştir.

(Devamı sahife 4, sütun 3 de)

Moskova görüşmeleri hakkında

Ankara İngiliz büyük elçisinin beyanatı

«İngilterenin olduğu gibi Rusyanın da arzusu kuvvetli bir Türkiye görmektir»

«Muhterem Hariciye Vekilinize M. Stalin ve Molotof'un çok samimî ve şahsî şifahi bir mesajını getirdim»

Ankara 13 (B.B.) — Dün geç vakit İngiliz Büyük Elçisi B. Hugessen beni hususi olarak kabul etmek nezaketinde bulundu. Son Moskova seyahati ve müzakereleri hakkında intibalarını sorduğum sayın diplomat muhabirinize aşağıdaki beyanatta bulundu:

— İngiltere Hariciye Nazırı B. Edenin Avam Kamarasındaki beyanatını okudunuz. Bunlara fazla bir şey ilâve edecek değilim. Moskovada B. Stalin, Molotof ve Eden arasında yapılan konuşmalarda müttefik devletler arasında harp sonrası işlerine de temas edilmiştir. Gelecek sulhun bazı esasları da bu meyanda gözden geçirilmiştir.

Moskovada Türkiyeden ancak en dostane bir şekilde konuşabilirdik ve öyle konuştuk. Esasen konuşma mevzularımızın ana hatlarını başka meseleler teşkil ediyordu. İngilterenin olduğu gibi Rusyanın da arzusu, kuvvetli bir Türkiye görmektir.

Son Moskova görüşmelerinin bazılarına ben de iştirak ettim. Bu içtimalardan birinde Sovyet Hariciye Vekili B. Molotof'la aramızda şu muhavere geçti: «İstiklâli tehlikede olduğu zaman Türkiyenin vaktile silâha sarıldığını ve mücadeleyi kazandığını biliyorsunuz. Böyle bir tehlike bugün de tekerrür ettiği takdirde Türkiyenin yeniden silâha sarılacağına tamamen eminim.» B. Molotof, kendisinin de ayni fikirde olduğu cevabını verdi.

Sizi temin edebilirim ki Türkiyenin bugünkü bitaraflık vaziyeti, İngilterede olduğu kadar Rusyada da tamamen tasvip edilmekte, mânası çok iyi takdir olunmaktadır.

Muhterem Hariciye Vekiliniz B. Şükrü Saracoğluna B. Stalin ve Molotof'un çok samimi ve şahsi ve şifahi bir mesajını getirmiştim. Rus şeflerinin sözlerini sayın Hariciye Vekiline iblâğ edebilmek benim için mesut bir hâdise teşkil etmiştir.»

Büyük bir nezaketle beni kabul eden sayın diplomata teşekkür ederek yanlarından ayrıldım.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Filipin'de Amerikan muvaffakıyeti

Japon kuvvetleri ağır zayiat verdirilerek geri püskürtüldü

Londra 14 (A.A.) — Vaşingtondan bildirildiğine göre Filipinde Amerikan kuvvetleri mühim bir muvaffakıyet kazanmışlar, 24 saat süren bir topçu düellosundan sonra piyadeleri de dahil olmak üzere Japon zırhlı birliklerini ağır zayiat verdirerek geri püskürtmüşlerdir.

Manilâ civarında Amerikan gemileri

Tokyo 14 (A.A.) — O.F.İ.: Japon tayyareleri, Filipin istikametine gitmekte olan Amerikan gemileri görmüşlerdir. Bu gemiler, tahliye emri verildiği takdirde oradaki Amerikan garnizonunu almağa memur edildikleri zannedilmektedir

Malaya'da İngiliz ricati devamda

Londra 14 (A.A.) — B.B.C.: Malayada İngiliz kuvvetlerinin ricati devam ediyor. İngiliz tayyareleri Japonların işgalinde bulunan Singura istasyoniyle limanına taarruz etmişlerdir. Japon tayyarelerinin yaptıkları akınlardan Singapurdaki zarar ehemmiyetsizdir. Pazartesi günü en az Singapur üzerinde 6 düşman tayyaresi tahrip edilmiştir.

Vichy 14 (A.A.) — O.F.İ.: Malayada Japon ileri müfrezeleri Salangorun cenubunda kâin mıntakaya girerek mühim bir merkeze doğru ilerilemektediler. İngilizler, ricatlerini kabul etmekte, fakat nereye çekildiklerini bildirmemektedir.

Felemenk adalarına yeni ihraç hareketi

Londra 14 (A.A.) — B.B.CC.: Japonlar Pasifikteki Hollanda adalarına yeni bir ihraç hareketi yapmışlardır. Borneonun şarkında kâin Tarakan adasının garnizonu iki günlük bir mukavemetten sonra teslim olmuş, fakat daha evvel adadaki petrol kuyularıyle tesisatını tahrip etmiştir

Hollanda tayyareleri bu civarda bulunan Japon filosuna müteaddid hücumlarda bulunmuşlardır.

Avustralya tayyareleri Menado açıklarında büyük bir Japon kruvazöriyle küçük bir Japon kruvazörünü hasara uğratmışlar ve salimen üslerine dönmüşlerdir.

Vichy 14 (A.A.) — O.F.İ.: Japonlar, Pasifikte Celebes adasına yeniden asker çıkarmışlar, Sugano ve Sigaro adalarını işgal etmişlerdir.

Sovyetler Kirof'u geri aldılar

Londraya göre Leningrad'da da vaziyet Rusların lehindedir

Londra 14 (Radyo saat 7,15 de) — Dün gece yarısı Moskovada neşredilen resmi Rus tebliği:

13 Sonkânun günü kıtaatımız, cephe boyunca ilerileyişlerine devam etmişler ve Smolensk'in 130 kilometre cenubu şarkisinde kâin Kirof ve Mojaiskin yakınlarında bulunan Gorokovo dahil olmak üzere bazı yerleri geri almışlardır.

Londra 14 (A.A.) — B.B.C.: Leningrad cephesinde vaziyet, Rusların lehine inkişaf ediyor. Şimendifer hattı üzerinde bulunan Tikvin şehri ile diğer bazı istasyonların geri alınmasından sonra Leningradın dış mahallelerini, Rusyanın diğer aksamiyle bağlamak ve Leningrada yiyecek ve diğer maddeler göndermek kolaylaşmıştır.

Dün gece Kubişefte resmi Rus sözcüsü Lozofski, Almanların Kırımdaki vaziyetlerinin Moskovanın garbindekinden daha iyi olmadığını, Hitler ile generalleri arasındaki ihtilâfların Almanların uğramış olduğu ağır zayiattan ileri geldiğini söylemiş ve son günlerde Almanların uğradığı zayiat hakkında bazı rakamlar vermiştir. Lozofskiye göre Almanlar 2.901 tank, 126 zırhlı otomobil, 4.578 sahra, 2,727 havan topu, 2,763 tüfek, 12,036 tayyare, 10,295 bisiklet ve motosiklet tahrip edilmiş, Almanlara 200,000den fazla zayiat verdirilmiştir.

Rusyada gizli bir silâh yapılıyor

Londra 14 (A.A.) — B.B.C.: Dün gece Moskova radyosu, Rusyada gizli bir silâhın yapılmasına başlandığını ve bu silâhın imali, şimdiden dört fırkayı teçhiz edecek surette arttığını bildirmiştir.

Libyada İngiliz ileri hareketi

Ageila üzerine İngilizler yürüyorlar

Londra 14 (A.A.) — B.B.C.: Libyada iki mühim hareket olmuştur. Biri, Halfaya geçidinde mahsur buluan mihver kuvvetlerinin istinadgâhlarından birini teşkil eden Sollum köyünün kuvvetlerimiz tarafından zaptedilmesi, ikinci hareket de İngiliz ileri unsurlarının Ageila üzerine yürümeğe başlamalarıdır.

General Rommelin burada bir muharebe vermezden evvel Trablusa çekilmiyeceği zanni gittikçe kuvvetleniyor.

Refah vapuru faciası tahkikatı

Iki eski Vekilin sorgusuna lüzum görüldüğünden tahkikat evrakı Millet Meclisine verilecek

Ankara 13 (A.A.) — Cümhuriyet Halk Partisi Meclis grupu umumî heyeti bugün 13/1/1942 saat 15 de reis vekili Trabzon mebusu Hasan Saka'nın reisliğinde toplandı:

Celsenin açılmasını müteakip Başvekil Doktor Refik Saydam ilk defa söz alarak Refah vapuru hâdisesinin şimdiye kadar geçen tahkikat safhalarını hülâsa ettikten sonra takibat âmiri sıfatiyle Genel Kurmay Başkanlığının son tahkikat neticesinde bu işin o zaman Vekil bulunan iki mebusun dahi isticvabı lüzumu hasıl olduğunu kazaî bir karar şeklinde bildirmiş bulusduğunu izah ederek Refah vapuru hâdisesi üzerinde Büyük Millet Meclisi Dahili Nizamnamesi hükümlerine göre gereken malûmatın ihzarı için tahkikat evrakının Büyük Millet Meclisi reisliğine tevdi edileceğini bildirdikten sonra geçen toplantıya ait zabı hülâsası okundu.

Bunu müteakip ruznameye geçilerek Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlunun son üç hafta zarfında cereyan eden dünya hâdiseleri üzerindeki izahatı dinlendi ve bu izahat umumî heyetin tasvibine iktiran ederek ruznamenin diğer maddelerine geçildi. Bu meyanda Van mebusu İbrahim Arvas'ın otobüs işletme işleriyle meşgul belediyeler hakkında takririne Dahiliye Vekili Faik Öztrak ve İstanbul mebusu General Kâzım Karabekir'in kışın soğuk günlerde tren yolcularının ıztırap ve tehlikeden korunması için alınması lâzım gelen bazı âcil tedbirler hakkındaki takririne de Münakalât Vekili Amiral Fahri Engin tarafından cevaplar verildi, ve bu mevzular üzerinde söz alan bir çok hatiplerin mütalâaları dinlenerek toplantıya son verildi.

Şark cephesinde Sovyet taarruzları

Berlin, bir gölün geri alındığını, Sovyetlerin Kırıma asker çıkarma teşebbüsünün neticesiz bırakıldığını bildiriyor

Berlin 13 (A.A.) — Askerî bir menbadan bildiriliyor: Bolşevikler Kursk'un şarkındaki bölgede Alman hatlarına karşı boş yere yaptıkları taarruzlar esnasında insan ve malzemece ağır zayıata uğrmışlardır. Bu cümleden olarak 10 ve 11 sonkânunda cephenin yalnız bu kesiminde üçü 52 tonluk olmak üeze yedi Sovyet tankı tahrip edilmiş ve diğer iki tank ciddî hasara uğratılmıştır.

Bu mahallin zaptı için soğuk ve kar fırtınalarına rağmen yapılan bir muharebede Bolşevikler 180 ölü ve esir vermişlerdir. Buna mukabil Almanların kayıpları ehemmiyetsizdir. 11 sonkânunda ayni kesimde başka Sovyet taarruzları da geri püskürtülmüştür.

11 sonkânunda öğleden sonra yapılan bir mukabil taarruz Almanlara Sovyetlerin muvakkaten girmeğe muvaffak oldukları bir köyü tekrar zaptetmek imkânını vermiştir.

Sisten istifade eden küçük bir Bolşevik müfrezesi Kırımın cenup sahilinde karaya çıkmak istemişse de bu teşebbüs Alman sahil muhafızlarının uyanıklığı sayesinde akim kalmıştır. Muhafızlar kısa bir çarpışmadan sonra Sovyetleri esir etmişlerdir.

Volga kıyılarında

Stokholm 13 (A.A.) — (O.F.İ): Valday dağları bölgesinde çarpışmalar olduğu haftalardanberi ilk defa haber veriliyor. Dün Stokholm'e gelen iyi bir kaynaktan alınma haberler, Sovyet kıtalarının birkaç gün evvel Strajarusa istikametinde bir taarruza geçtiklerini ve İlmen gölünün 15 kilometre cenubunda bu şehrin

Gediz taştı

Bayındırda iki kardeş Uluç çayında boğuldular

İzmir 13 (Telefonla) — Karların erimesi yüzünden Gediz nehrinin yatağından taştığı Kütahya vilâyetinden bildirilmiştir. Vilâyet Menemen ve Foça kazaları ve köylerini haberdar etmiştir. Menemen kazasının Tegendi sedleri takviye olunmuştur.

Bayındırdan haber verildiğine göre, Karaveliler köyünde oturan Tahsin adında biri ve kardeşi 9 yaşında Himmet Erçakır Uluca çayının suları tarafından sürüklenerek boğulmuşlardır. İki kardeşin cesetleri bulunmuştur.

Tütün fiatine yüzde 40 zam yapıldı

İzmir 13 (Telefonla) — Ege bölgesi tütün piyasası 15 sonkânunda açılacaktır. Bugün saat 15 de mıntaka ticaret müdürlüğüne davet edilen tütün alıcı ve ihracatçıları mühim bir toplantı yapmışlardır. Ticaret Vekâleti namına piyasayı takip etmek üzere Ankaradan buraya gelen Vekâlet tütüncülük şubesi şefi B. Fikri Soyer, Vekâletin noktai nazarını izah ederek geçen sene tütün piyasası için verilen direktifler dairesinde hareketlerinden dolayı Vekâletin teşekkür[illegible] vaziyeti sebebile yalnız Türkiyeden tütün almağa başlamış olduklarını ve hayat şartlarının değişmiş olması sebebile bu seneki tütün fiatına yüzde 40 nisbetinde zam yapılması lâzım geldiğini bildirmiştir.

Görüşmelerden sonra umumi şekilde yüzde 40 fiat zammı kabul edilmiştir.

Her yıl bölgemizden 12 milyon kilo tütün alan Amerikan tütün kumpanyalarının bu yıl piyasaya çıkmıyacakları haberine rağmen alınan bu

Dikkatler:

Kuzuların feryadı

Yeni bir karar neticesi danalar kesilmiyecek. Bu hayvancıklar, gün gördükten, büyüdükten sonra kasaplık olacaklar.

Masum kuzuların da feryadını işitiyor gibiyiz:

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

İngilizler Malakaya çekiliyorlar

Diğer taraftan da İngilizlerin Malaka yarımadasında hava üstünlüğünü alacakları bildiriliyor

Tokyo 13 (A.A.) — (D.N.B.): Süratle geri çekilen düşmanı takip eden bir Japon zırhlı öncü kolu salı sabahı saat 5 de Negri Semilân eyaleti hududunu geçmiştir. İngiliz kuvvetleri süratle Malakaya doğru geri çekilmektedir.

Singapur 13 (A.A.) — İngiliz yüksek şahsiyetlerinden biri üç gün sonra müttefiklerin Malaka yarımadasında hava üstünlüğünü alacaklarını söylemiştir. Tayyare ve tayyareci olmak üzere büyük takviye kuvvetlerinin şimdiden gelmiş olmaları muhtemeldir. Netekim radyo ile verilen bir Alman tebliğinde Singapura doğru ilerliyen İngiliz askeri yüklü deniz taşıtlarının Japon bomba tayyareleri tarafından tecavüze uğradıkları haber verilmektedir. Japon bomba tayyareleri, Singapur üzerine yaptıkları gündüz hücumu esnasında ilk mühim mağlûbiyete uğramışlardır. Avcı tayyareleri, bunları püskürtmüşler ve en az 3 tanesini düşürmüşlerdir.

Birmanya hududunda

Şanghay 13 (A.A.) — D.N.B.: Birmanya hududunda Şimali Tayland ile Birmanya arasındaki hudutta ilk çarpışmaların vukua geldiği ve Çungking kıtalarının Birmanya yolunu korumağa teşebbüs ettikleri Rangoondan haber veriliyor.

Çungking 13 (A.A.) — Birmanya yolunun Çin arazisinde son noktası olan Kumingden gelen İngiliz tabaasından Christopher Sharman isminde bir zatın anlattığına göre iyi teçhiz edilmiş binlerce Çin askeri arkası kesilmez dalgalar halinde Birmanyaya doğru ilerlemektedirler. Bu kıtaların malzemesi arasında motörlü toplar ve tanklar vardır.

Moskova görüşmeleri

B. Eden'in seyahati münasebetiyle bir gazetenin mütalâası

Londra 13 (A.A.) — Harpten sonra alınacak tedbirler hakkında Eden'in Moskovada yaptığı görüşmeleri belirten Western Mail gazetesinin Londra muhabiri şöyle yazıyor:

«Aldığım malûmata göre, Stalin harpten sonra Amerika ve İngiltere ile tam bir işbirliği yapmaktan memnun olacağını ihsas etmiştir. Hudutların tesbiti meselesinde demokratik prensipler hiç bir tahdide uğramadan tatbik edilecek ve Rusya her hangi bir kontrol için hiç bir teşebbüste bulunmayacaktır. Bunun bir delili de Polonya hakkında Stalin ile general Sikorski arasında husule gelen tam anlaşmadır. Sovyetler Letonya, Litvanya ve Estonya gibi Baltık devletlerinin tabi tutulacağı muamele hakkında İngilterenin memnuniyete şayan gördüğü vaadlerde bulunmuşlardır. Bu üç Baltık devleti hükûmet şekillerini ve idare tarzlarını seçmekte serbes kalacaktır.»

Pamuk yerine buğday

Mısır'da bazı bölgelerde pamuk yetiştirilmiyecek

Kahire 13 (A.A.) — Mısırın bazı bölgesinde pamuk yetiştirilmesi hükûmetin bir kararnameşile menedilmiştir. Kararnamede bundan sonra hububata ehemmiyet verilmesi lâzım geldiği kaydedilmektedir.

Askerî malûllerin terfihi

Ankara 13 (Telefonla) — Bilûmum askeri malûllerin terfihine ait kanunun 11 inci maddesine bağlı emraz cedveline eklenen bir fıkraya göre. Tarohit neticesi dalağın çıkarılması, askeri terfi kanunundan istifade etmeğe bir sebeptir. Bu kanunun neşrinden evvel askeri vazife esnasında ayni ârıza sebebile malûl kalanlar da bu kanundan istifade edeceklerdir. Yeni kanun Büyük Millet Meclisine gönderilmiştir.

Tarakan ve Minahassa'nın zaptı

Cava ve Sumatraya karşı sağlam iki sıçrama tahtası olacak

Londra 13 (A.A.) — Reuterin askerî muharriri Annalist yazıyor: General Wavell Felemenk Hindistanında olduğu zannedilen yeni karargâhında bugün vazifesine başlamıştır. Japon ileri hareketinin durdurmak imkânı husule gelmesi için kâfi miktarda takviye gönderileceğine dair teminat verilmeden generalin bu vazifeye tayin edilmiş olması mümkün değildir. Japonların insan ve malzemece ezici olan üstünlüğü karşısında büyüklüğü itibarile Malezyanın ikinci derecede mühim olan Kuala Lumpur şehrini bırakmağa zaruret hasıl olmuştur. Strateji bakımından bu şehrin büyük bir ehemmiyeti yoktur. Hava meydanının da iyice tahrip edildiği ümit olunabilir. Fakat Kuala Lumpur'un zıyaı Malaka yarımadasının garp sahilinde başka bir limanın, Swettenham'ın da elden çıkması demektir.

Seremban bölgesindeki yeni İngiliz mevzii Kuala Lumpur'un takriben 55 kilometre cenubunda bulunmaktadır.

Resmen de bildirildiği gibi Singapurun muhafaza edilmesi lâzımdır. Burası düşmana terkedilmiyecektir. Singapurun şimalindeki mukavemete gelince bu mukavemet düşmanın ilerlemesini geçiktirmeğe matuf bir hareketten başka bir şey değildir.

Japonların Celebe'in şimali garbisinde Minahassaya ve Borneonun şimali şarkî sahilindeki Tarakan adasına ergeç asker çıkarmalarının önüne geçilemezdi. Bu çıkarma hareketlerinin ciddî bir tehlike teşkil ettiği inkâr olunamaz. Tarakan genişliği itibarile dünyanın en zengin petrol sahasıdır. Hollandalıların petrol sahalarını tesirli bir surette tahrip ettikleri ümit etmek lâzımdır. Bununla beraber Japonlar eğer Minahassa ve Tarakandaki mevzilerini sağlamlaştırırlarsa Cava ve Sumatraya doğru sağlam iki atlama tahtası vücude getirmiş olurlar.

Altı sene evvel Japon bahriye subaylarından binbaşı İshimaru: «Japonya İngiltere ile çarpışmalıdır.» ismini taşıyan heyecan verici bir kitap neşretmiştir. İshimaru, Singapuru zarar vermiyecek bir hale getirmek ve İngiliz donanmasının mağlûbiyetini temin etmek için Felemenk Hindistanının süratle zaptı lâzım geldiğini belirtmekte idi.

Tedafüî veya taarruzî bir maksatla olsun haritaya bir göz atılacak olursa Felemenk Hindistanının sıkıca elde bulundurulmasının Müttefikler için hayatî bir ehemmiyeti haiz olduğu meydana çıkar.

Libyada Mihver zayıatı

56 bini esir olmak üzere 75 - 80 bin tahmin ediliyor

Ankara 13 (Radyo gazetesi) — İngilizler, şimdiye kadar, Libyada Mihver kuvvetlerinden 26 bin esir almışlardır. Sirenaikte de 15,000 esir toplanmış olduğu bildiriliyor. Sollumda mahsur kalan 15,000 esirin de bu rakama katılması icap eder. Mihver kuvvetleri Libyada 75-80 bin kişi kaybetmişlerdir ki bu zayiat Romel kuvvetlerinin yarısını teşkil eder. Romel kuvvetlerini takviye için Trablusa 40-50 bin kişi getirilmiştir.

Kahire 13 (A.A.) — Orta Şark İngiliz tebliğinin bildirdiğine göre, İngiliz kuvvetleri dün Ageyla istikametinde ehemmiyetli ileri hareketler kaydetmişlerdir.

İngiliz öncüleri Ageyla - Parada yoluna ulaşmışlardır. Düşman bu yol boyunca mukavemete hazırlanır gibi görünmektedir.

Hudut kesiminde bir İskoçya alayı Solluma taarruz etmiş ve şimdiye kadar düşman elinde kalan bu kasabayı almıştır. Burada en az yarısı Alman olmak üzere 350 esir alınmıştır.

Beden terbiyesi talim ve terbiye heyetinde

Ankara 13 (Telefonla) — Beden terbiyesi talim ve terbiye heyeti reisi B. Celâl izcilik federasyonu reisliğine getirilmiştir. Talim terbiye heyeti reisliği vazifesini başmüfettişlik uhdesinde kalmak üzere B. Ziya Ateş yapacaktır. Beden terbiyesi merkez istişare heyeti 19 ikincikânun pazartesi günü Ankarada toplanacaktır. Bu içtimada yeni sene faaliyet programı ile bütçe işleri üzerinde görüşülecekir.

Harp vaziyeti

Felemenk Hindistanındaki hareket ilerliyor

Şark cephesinde şiddetli muharebeler devam ediyor - Libyada İngilizler Sollum köyünü ele geçirdiler

Uzak doğuda:

Uzak doğuda başlıca iki bölgedeki muharebeler dikkati çekiyor: 1 — Malezya, 2 — Felemenk Hindistanı. Malezya cephesinde Kuala Lampur'u alan Japonlar cenuba doğru ilerlemeğe başlamışlardır. Bu kuvvetler şimdi Singapurdan 240 kilometre mesafede bulunuyorlar. Bugün yarın İngilizlerin yeni mevzilerine karşı hücuma geçmeleri bekleniyor.

Malezyada Japonlar biri şark, diğeri garp istikametinden olarak ayrı ayrı iki kol halinde ilerlemektedirler. Japonlar, Singapura yakın mıntakalarda yapılacak muharebelere başlamadan evvel bu iki kolu birleştirmeğe çalışıyorlar. İngilizler ise buna mâni olmak ve Japon ileri hareketini geçiktirmek için uğraşıyorlar. Bundan maksat cenupta yapılmakta olan tahkimat işlerinin bitirilmesini temin etmek üzere vakit kazanmaktır. Alınan haberlere göre Singapurdan ileride hararetli bir istinkâm yapma faaliyeti vardır. İngilizler burada cephenin pek ziyade daralmasından istifade ederek kuvvetli mukavemet göstermek azmindedirler. Japonlara gelince, denizden ve havadan yapacakları taarruzlarla bu cephede de mukavemete imkân bırakmıyacaklarını tahmin ediyorlar.

Felemenk Hindistanına gelince, Japonlar Borneonun şark sahilindeki Tarakan adasını tamamen ele geçirmişlerdir. Burada bulunan Felemenk kuvvetlerinden bir kısmı esir edilmiş, bir kısmı Borneo adasına çekilmiştir. Tarakan, boyuna nisbetle, dünyanın en zengin petrol kuyularına maliktir. İngilizler bu adadaki petrol kuyularının ve tesisatın bozulmuş olduğunu tahmin ediyorlar. Maamafih Japonların bir müddet sonra bu tahribatı tamire imkân bulacaklarını da kabul ediyorlar.

Felemenk Hindistanını teşkil eden adalardan Celebe adasının şimalinde Mimahassa yarımadasına ve bilhassa Menado limanına çıkarılan Japon kuvvetleri daha büyük zorluklarla karşılaşmışlardır. Bu kuvvetlerle Felemenk askerleri arasında muharebeler devam ediyor. Japonların Cava adasına, Surabaya limanına taarruz ettiklerine dair şayialar dolaşmışsa da bunlar teeyyüt etmemiştir.

Filipin adalarında topçu muharebesi ve hava akınları olmuştur. Maamafih Japonların bu adalarda da katî bir harekete geçmeleri bekleniyor.

Malezya ve Felemenk adalarının kaybı Müttefikler, bilhassa Amerika için iktisadî bakımdan çok zararlı olacaktır. Çünkü Amerika bir çok iptidaî maddeleri buradan temin ediyordu. Bunlardan bir kısmını başka yerlerden bulmak kabil olsa bile bazılarını tedarik hususunda sıkıntı çekecektir. Amerika bunu düşünerek sunî kauçuk yapmak üzere 400 milyon dolar sermaye ile işe girişmiştir. Sunî kauçuk kömürden yapılmaktadır. Fakat tabiisi kadar sağlam olmadığı gibi pahalıya da mal olmaktadır. Amerika şimdiye kadar kauçuğu Malezya Felemenk Hindistanından temin ediyordu.

Doğu cephesi:

Doğu cephesinde kar fırtınalarına ve şiddetli soğuğa rağmen muharebeler devam ediyor. Sovyetler dün de bazı yerleri geri aldıklarını bildirmişlerdir. Alman tebliği Harkof'un şarkında muvaffakiyetli keşif kolları çarpışması olduğunu, merkez Volday bölgelerinde muharebelerin devam ettiğini bildirmektedir. Tebliğ Leningradda Alman hücum müfrezelerinin 22 blokhavızı tahrip ettiklerini de kaydediyor.

Londra mahafili, Leningradın cenubunda Valday bölgesindeki muharebelere çok ehemmiyet veriyor ve buradaki Sovyet taarruzunun mühim neticeler vermesini muhtemel görüyor.

Dün Berlinden gelen bir haberde Sovyetlerin Kırımın cenup sahiline asker çıkarmak istedikleri, fakat muvaffak olamadıkları bildirilmektedir.

Libyada:

Libyada İngiliz kuvvetleri dün Sollum köyünü zaptetmişlerdir. Mısır hududuna yakın bulunan Sollum, son harekâtın başladığı zamandanberi muhasarada idi. Son zamanlarda suyu da kalmadığı bildiriliyordu. İngilizler köyü zaptetmekle beraber müstahkem mevkilerdeki Mihver kuvvetleri müdafaaya devam ediyorlar. Alageila bölgesinde hafif faaliyet olmuştur.

Libya harekâtile münasebeti olan bir hâdise Maltanın 24 saat zarfında 9 defa hava akınına uğramasıdır. Alman tebliği Maltaya gece gündüz hava hücumları yapıldığını bildirmektedir. Bu münasebetle Almanların, Girid hareketi gibi, Maltaya karşı bir taarruza girişecekleri rivayetleri yeniden kuvvetle dolaşmaktadır.

Akdenizde

1 İtalyan mayn gemisi batırıldı, 2 iaşe gemisi de hasara uğratıldı

Londra 13 (A.A.) — İngiltere amirallik dairesinin tebliği: Akdeniz filosuna mensup denizaltıları düşmana yeniden kayıplar ve zararlar verdirmişlerdir. Santo Pietro mayn gemisi bir denizaltısı tarafından batırılmıştır. 5222 tonilâtoluk İtalyan Sirio iaşe gemisi torpillenmiş ve ciddî surette sakatlanmıştır. Bu gemi, son defa görüldüğü vakit yedeğe alınmış bulunmakta ve düşman tarafından limana götürülmekte idi.

Orta büyüklükte diğer bir düşman iaşe gemisi bir denizaltımız tarafından topa tutulmuştur. Düşman kıyı bataryalarının ateşi üzerine müsademenin durdurulmasından sonra bu gemi ateş almış ve arka taraftan suya gömülmüş bulunuyordu.

İtalya Hariciye Nazırı Budapeşteye gidiyor

Budapeşte 13 (A.A.) — Macar hükûmet naibi ve Macaristan hükûmeti tarafından yapılan davet üzerine İtalya Hariciye Nazırı Kont Cianonun birkaç gün oturmak üzere 15 sonkânunda Macaristana geleceği resmen bildirilmektedir.

Nahiye müdürleri

Ya lise veya ortamektep mezunu olacaklardır

Ankara 13 (Telefonla) — Dahiliye Vekâleti, nahiye müdürleri için yeni bir kanun lâyihası hazırlamıştır. Bu lâyihaya göre nahiye müdürlüklerine getirilecek olanlar ya lise veya orta mektep mezunu olacaklardır; kabul imtihanını da behemehal kazanmaları şarttır. Nahiye müdürlüklerine kabul edilecekler merkez veya vilâyetler teşkilâtında 6 ay staj görecekleri gibi 2 aylık bir de kursa tâbi olacaklardır. Nahiye müdürlerinin maaşları 20 liradan başlayacak ve 60 lira asli maaşa kadar yükselecektir. Nahiye müdürleri ayrıca terfi müddetleri doldukça iki aylık birer kursa da tâbi olarak terfie müstahak olduklarını isbat edeceklerdir.

El tezgâhları için yün verilecek

Ankara 13 (Telefonla) — Mantoluk kadın kumaşı dokuyan el tezgâhlarının yünlerine el konmaması ve bunlara ihtiyacı olan yünün verilmesi Ticaret Vekâletince muvafık görülmüştür. Bu husustaki kararname yakında neşredilecektir.

Vilâyetin tebliği

Hükûmet, iyi ve adi matbaa kâğıdlarile kesilmiş ve kesilmemiş yazı kâğıdlarına değer fiati mukabilinde el koydu

Bugünden itibaren beyanname verilecek

İstanbul Vilâyetinden tebliğ edilmiştir:

Madde 1 — İkametgâhları İstanbul belediye hudutları içinde bulunan ithalâtçı, ihracatçı, komisyoncu, toptancı, yarı toptancı, depocu, emanetçi nakliyeci, müteahhit, bankalar, gazete ve kitap matbaaları, bilûmum kitapçılar ve kırtasiyeciler ve defter imalâtçıları gibi hakiki ve hükmî şahıslar ellerinde bulunan adi matbaa kâğıtlarile, kesilmiş ve kesilmemiş yazı kâğıdı ve iyi matbaa kâğıtlarını Millî Korunma Kanununun 4156 sayılı kanunla muaddel 14 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasına istinaden 14/1/942 tarihinden (14 üncü gün dahil) itibaren 3 gün zarfında bir beyanname ile İstanbul Valliliğine bildirmeğe mecburdurlar.

Madde 2 — Beyana tâbi tutulan vasfı birinci maddede bildirilen kâğıtlara Millî Korunma Kanununun 4156 sayılı kanunla muaddel 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına istinaden değer fiatının tediyesi mukabilinde konmuştur.

Madde 3 — Gazete ve mecmua matbaaları beyan için tesbit edilen bu gün zarfında sarfedecekleri kâğıt miktarını verecekleri beyannamede ayrı göstereceklerdir.

Emlâk ve servet sahibi memurlar

Bütün emlâk ve servetlerinin ne suretle tedarik edildiği kendilerinden sorulacak

Ankara 13 (Telefonla) — Memurların servet ve emlâklerinin beyannameye tâbi tutulacağı hakkında Büyük Millet Meclisine bir kanun lâyihası verilmesinin çok muhtemel olduğunu bildirmiştim. Buna dair aldığımız son malûmata göre hükûmet, icap ettiği takdirde memurların ellerinde bulunan bütün emlâk ve servetlerin ne suretle tedarik edildiği hakkında kendilerine sual sorabilecektir. Bununla beraber lüzum görüldüğü takdirde memurlar mahkemeye de verilebileceklerdir.

Kazancları artan müesseselerin vergisi

Ankara 13 (Telefonla) — Hükûmet, anormal zamanların başladığı günlerdenberi, kazançları artan her nevi müessese ve fabrika sahiplerinden, kazançlarının artışı nisbetinde bir vergi almağı kararlaştırmış ve bu hususta bir kanun projesi hazırlamağa başlamıştır. Proje pek yakında Büyük Millet Meclisine sevkedilecektir.

Avustralyada müthiş kasırga

Büyük yangınlar çıktı, Sidneyde su sıkıntısı başgösterdi

Amsterdam 13 (A.A.) — D. N. B.: Londra haberler servisinin bildirdiğine göre hâlen Avustralyada müthiş sıcaklar hüküm sürmektedir. Melburne'da şiddetli kasırgalar olmuştur. Bütün otomobiller öğleden sonra basan karanlık yüzünden fenerlerini yakmağa mecbur olmuşlardır. Fundalıklarla kaplı geniş arazi parçalarında yangınlar çıkmış ve buraları harap olmuştur.

Avustralya cenubunda hasarat bilhassa ehemmiyetlidir. Sayısız koyun sürüleri büyük meralar ve çayırlıklar ziraat makinaları alevler tarafından süpürülmüştür. Sidneyde su sıkıntısı baş göstermiştir, şehrin suyu ancak sabahları saat 6 dan 10 a ve akşamları da 16 dan 20 ye kadar verilebilmektedir.

Japonların deniz kayıbı

Ankara 13 (Radyo gazetesi) — İngilizler. Japon kayıbını şöyle bildirmektedirler: 1 muharebe gemisi, 3 kruvazör, 7 muhrip ve 17 taşıt batırılmış, 3 muharebe gemisi ile 3 kruvazör ve 3 tayyare gemisi de hasara uğratılmıştır.

«Türk İnkılâp enstitüsü kuruluyor»

Ankara 13 (Telefonla) — Ankara Dil - Tarih - Coğrafya Fakültesine bağlı bir (Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü) kurulacaktır. Bu enstitü Millî mücadele zamanındaki vesaik ve hâtıraları toplayacağı gibi kütüphane kuracak ve müzeler meydana getirecek, memleketin içinde ve dışında dersler ve konferanslar verecektir. Enstitü, pek yakında faaliyete geçmek üzeredir. Bu enstitü hakkında hazırlanan kanun lâyihası bugün Büyük Millet Meclisine sevkedilmiştir.

İzmirde Hava kurumuna teberrü artıyor

İzmir 13 (Telefonla) — Türk Hava Kurumuna teberru devam ediyor. Muhtelif meslekler mensupları bu teberrüleri yarım milyon liraya çıkaracaklarını bildirmişlerdir.

Çok çocuklu hâkimler

Ayrıca tahsisat verilmek üzere yeni bir formül bulundu

Ankara 13 (Telefonla- — Çok çocuklu hâkimlere ilâve bir tahsisat verilmek üzere Adliye Vekâletince yeni bir formül bulunmuş, bu hususta bir kanun lâyihası hazırlanmıştır. Yeni lâyihaya göre, yılda bir defaya mahsus olmak üzere çok çocuklu hâkimlere verilmek için hâkimlerin maaşından yüzde yarımı kesilecektir. Ayrıca namzetler, hâkim muavinliğine alınanlar da dahil olmak üzere terfi eden bütün hâkimlerden ilk terfi zamları kesileceği gibi namzetlikler de dahil olmak üzere mali yılın başındanberi müsahal bulunan hâkim kadrosunun Birinciteşrinin ilk günü bütün münhallerin dört aylığı ve asli maaşı 50 liraya kadar hâkimlerden 1, 90 liraya kadar maaş alanlardan 3 lira kesilecektir. Bu paralar 28 yaşını bitirip birden, 33 yaşını bitirip ikiden, 37 yaşını bitirip üçten, 42 yaşını bitirip dörtten fazla çocuğu olan hâkimlere dağıtılacaktır. Bu hesaptan fazla çocuğa malik olanlar da çocuk başına muayyen miktarda bir zam alacaklardır.

Tapu ve kadastro hâkimleri ile adli tabibler de bu haklardan istifade edeceklerdir.

Ne demeli?

Arkadaşımız Nüreddin Artam, Radyo Gazetesinde pek iyi konuşuyor. Fakat yeni öz Türkçe kelimeler üzerine gereğinden aşırı abanıyor. Meselâ şu «gerekmek» fiili.

İki dakikada bir, «gereken», «gerekli», «gerekir»...

Halbuki, pekâlâ «lâzım olmak», «icab etmek» de Türkçedir. Onları unutmamız gerekmez! Hepsini karıştırarak konuşursak, Türkçe daha revnaklanır. Bir sözü tutturur, gidersek, bu tutarak, dilimizi eşbiçimleştiriz; esnekler getirir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Nasıl içmeli, Nasıl oynamalı?

Surat bir karış:

— Off... Oooof!...

— Ne oldun yahu?...'

Elinin tersile bir işaret yaparak:

— Geç...

Civarındakilere baş vurmak mecburiyeti hasıl oluyor:

— Bay Reşada ne olmuş kuzum?

Fısılıyorlar:

— Sorma birader, sorma...

— ?...

— Malûm ya, yılbaşı gecesi yıkıntısı...

— Neden, canım?... Yılbaşı gecesinde âlem Tayyare piyangosile zengin olmağı umuyordu. İzmirde biri bu ümitle radyo başında beklerken kendi biletine çıkmadığını görünce füc'eten ölmüş... Bu da, ânî surette keyfi kaçanlardan mı yoksa...

Gülümsediler:

— Bunun talihi tornistan işlemiş... Meşhur tüccardır... Şansını denemek için yeşil çuhalı masa başına oturmuş... Ne verdi biliyor musun?

— Bin lirayı söküldü mü?

— Bin de lâf mı?.. On yedi bin...

— Aman deme... Zaten bunun eti ne, butu ne?... Şu küçücük kasabada böyle şey olur mu?... Benim düşünceme göre olamaz.

Zira bu terazu bu kadar sıkleti çekmez!

— Fakat oluyor işte... Adamcağızın on yedi bini gitti... Şimdi o, «sermayeyi kediye yükletmişe benziyor.»

— Nesi var?

— Evi var, ticarethanesi var... Karısının tek tük mücevherleri var... Hepsini üst üste yığsan, bu bir gece zarfında kaybettiği paranın acaba birkaç mislini tutar mı?... Galiba tutmaz... Mahvoldu...

***

Bu bahis, nerede geçiyor?

Farzedin ki, Manisada, yahut Giresun'da, yahut Adana'da.. Her birinde olabilir... Bu yılbaşı gecesi, her şehrimizde buna yakın hâdiseler cereyan etmiştir. Dedikoduları da hâlâ devam ediyordur.

Şayet böyle yıkımlar yılda bir olsa gene öper, başımıza koyardık. Fakat tüccarın ticaretini yıkacak derecede, kumar bir içtimaî yara gibi tenkid edilse yeridir.

Tefritçiler derhal baş kaldıracaklar:

— Hiç oynamamalı!... Yasak etmeli... Hattâ kanun yolile...

Buna da taraftar olmamalıyız.

Bence, meşhur Anglo Sakson muharriri Edgar Poë'nun bir sözü bunda iyi bir ölçü olabilir. (Gerçi içki hakkında söylenmiştir:)

Müellif şöyle der:

«Ey sevgilim! Başkalarının içip sarhoş oldukları, kıpkırmızı kesilerek bağırdıkları, çağırdıkları, sızdıkları meclislerde, sen, soğukkanlılığını muhafaza edebiliyor; içmene rağmen, sakin, vakur, mat benizli kalabiliyorsun... Seni, bu hususiyetin için de seviyorum.»

İçki ve kumar hakkında ölçü, işte, bu olmalıdır:

İçmek, fakat sarhoş olmamak!

Oynamak, fakat batasıya değil! Batırasıya da değil.

İngilizce centilmenliğin türkçesi efendiliktir.

Efendice içmesini, efendice oynamasını bilmiyenler içmemeli, oynamamalıdırlar.

Kendisinin, karısının, çocuklarının servetini bir yılbaşı gecesinde yeşil masa üzerine sermeğe kimsenin hakkı yoktur. Bu, ferdî bir kabahat olmaktan da çıkıp içtimaî bir suç halini alır.

Alıyor da.

(Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

998 teneke yağ!

Bir bakkalın ardiyesinde bir çok gizlenmiş madde bulundu

Beyoğlunda büyük Parmakkapıda bir evin ardiyesinde bir bakkaliye müessesesine ait 998 teneke sade yağ 18 çuval reçine ve daha bazı yiyecek maddelerinin gizli olarak saklandığı Fiat Murakabe Komisyonu memurları tarafından haber alınmış ve bu ardiyedeki mallar müsadere edilerek bu müessese hakkında kanunî takibata başlanmıştır.

Diğer taraftan bazı bakkalların da pirinçleri yüksek fiatla sattıkları görülmüş ve bunlar hakkında da takibata başlanmıştır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Dün Sirkeci rıhtımında vinçle bir vapurdan yük çıkarılırken vincin kancası rıhtımın damındaki saçlara takılarak büyük bir demir parçasını koparmıştır. Bu demir parçası o sırada rıhtımda çalışan Said Korkunç adında bir işçinin üzerine düşmüş, bacağını kırmıştır. Said hastaneye kaldırılmıştır.

★ Yüksekkaldırımda oturan Hayriye adındaki kadın evvelki gece odasına mangal koyup yatmış, gece kömürden zehirlenmiştir. Hayriye Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

★ Fenerde oturan Azize adındaki kadın mangalın üzerine bir tencere su koyup başka işle meşğul olmağa başlamıştır. Biraz sonra Azizenin dokuz yaşındaki oğlu Celâl mangalın yanına sokulmuş ve kazaen mangala çarpıp devirmiştir. Kaynar sular Celâlin üzerine dökülerek vücudünü yakmıştır. Celâl Şişli Çocuk hastanesine kaldırılmıştır.

Belediye ve vilâyet bütçesi hazırlandı

Belediye muhasebe müdürlüğü 942 mali yılı belediye ve vilâyet bütçesini hazırlamıştır. Bütçe birkaç gün içinde belediye daimî encümenine sevkedilecektir.

Yeni sene belediye bütçesi varidat kısmı 12 milyon liradır. Masraf kısmına gelince azami derecede tasarrufa riayet olunmuştur. Yalnız hastanelerle, yol inşaatına tahsis olunan miktar arttırılmıştır.

Okuyucu mektupları

İstasyon memuru trenin kaçta geleceğini bilmez mi?

İmzası mahfuz bir okuyucumuz yazıyor: Ankaradan gelen bir yolcuyu karşılamak için dün (salı) Haydarpaşa istasyonuna gitmek icap etti. Karlı havalardanberi trenlerde gecikmeler olduğu için her ihtimale karşı Köprüden istasyona telefon ederek Ankara ekspresinin saat kaçta geleceğini sordum. Cevap veren memur trenin yirmi dakika gecikme ile yani saat 9,30 da Haydarpaşada bulunacağını söyleyince hemen vapura atladım.

Ben istasyona ancak yetişebileceğimi tahmin etmişken ekspres tam iki saat gecikme ile yani on biri on geçe gelmez mi? Müdür bulunmadığı için müdür muavinine şikâyet ettim. Fakat maalesef bu şikâyetten hiçbir netice çıkmadı, çünkü telefonda bana ilk haberi veren memuru bulmak mümkün değilmiş!

Bu cevap bana pek garip göründü. Başka müşterilere belki daha doğru ve hele daha nazikâne cevap verilmesine yardımı olur düşüncesile bu hâdiseyi muhterem gazetenize bildiriyorum.

Bir millî tatlı...

Hindenburg'tan Kadıköylü helvacıya gelen mektup...

Tahin helvacılık yavaş yavaş büyük sanayi haline geliyor

Geçenlerde lokanta camekânlarında tatlı olarak tek başına hüküm süren haşmetlû kabak Hz. den bahsetmiştim. Bu vesile ile bir okuyucumdan aldığım mektupta şöyle denliliyor: «Tatlılarımızdan bahsederken tahin helvasını unutmuşsunuz. Halbuki bu güzel ve çok gıdalı helva millî tatlılarımızdan biridir. Bizim memlekette milyonlarca kimsenin en gözde kış sevgilisi odur. Ben bütün bir kış mevsiminde tahin helvasını kendisine en belli başlı gıda yapan kimseleri tanırım.»

Okuyucumun yerden göğe kadar hakkı var. Evet tahin helvası, hakikaten bizim millî tatlılarımızdan biridir. Hattâ pek çok aileler arasında meselâ bir tatlı filân yapılamadığı zamanda çarşıya birisi gönderilir, bir miktar tahin helvası alıp ağız tatlılandırılır... Zaten biz alelûmum helvayı son derecede seven bir milletiz. Bunun içindir ki Türk mutfağına müvazi olarak gayet zengin bir helvacılık teessüs etmiştir.

Çok eski bir helvacı bana memlekette yirmi çeşide yakın helva yapıldığını söylemişti. Hakikaten irmik, un, nişasta vesaire gibi ev helvalarından başka birçok çeşitler daha sayabiliriz. Tahin helvası, koz helvası, susam helvası, kâğıt helvası, keten helvası, ve bunun katılaşmış baklava dilimleri şeklinde kesilmiş olanı yani meşhur pişmaniye, Edirnenin meşhur «Devayı misk» i, Gelibolu'da yapılan ve pek lezzetli olan peynir helvası...

Helva hayatımıza o derece girmiştir ki tarihimizde helva âlemlerine, helva sohbetlerine raslıyoruz. Unutmamalıdır ki yeniçeri ocağı teşkilâtında yeniçeri ağası, haseki, sekbanbaşı, kul kâhyası, muhzir ağa, çorbacı vesaire gibi kimselerin yanında bir de «Helvacı» vardı. Teşkilâttaki birçok tipler gibi «Helvacı» için de ayrı bir kıyafet, bir üniforma tesbit edilmişti. Sipsivri, sarıksız külâhile helvacı ötekilerden hemen ayırt edilebilirdi.

«Nedim» en güzel şiirlerini üçüncü Ahmed devrinin meşhur «helva sohbetleri» nde söylemiştir. Osmanlı tarihinde helvanın rolü oldukça mühimdir.

Helva masallarımıza kadar sokulmuştur: İşte meselâ «Helvacı Güzeli» masalı!..

Haddi zatında helvayı çok severiz. Ve bizde —evde yapılanlar hariç— en çok yenilen tahin helvasıdır...

Tahin helvası bir sanayi haline giriyor

Memlekette çok yenilmesi, çok rağbet görmesi yüzünden tahin helvası, yavaş yavaş büyükçe bir sanayi haline girmeğe başlamıştır. Evvelce bu meşhur helva şehrin her tarafında yapılırdı. Dükkânlardaki helvacılar kendi yaptıkları helvaları satarlar ve bunların bir kısmını da gezici tablâkârlarına verirlerdi.

Helva kazanındaki şekerli su, çevenle dövülür, karıştırılırken muttarit, muntazam sesler çıkarılırdı. Hattâ şöyle bir fıkra işitmiştim:

Böyle bir helvacı dükkânı karşısında oturan bir İstanbullu yatağına girdiği zaman her gece helvacının «güm, güm, güm» diye kazanını karıştırırken, çıkardığı sesleri dinleye dinleye, yavaş yavaş kendisinden geçer ve uyurmuş. Böylece 15-20 sene bu zat helva kazanından çıkan muntazam güm gümlerle uyumağa alışmış.

Nihayet o evden çıkılmış... Başka bir yere taşınılmış... Lâkin burada ilk gece uyumak kabil değil!.. Zira helvacının güm gümleri yok... Ehhh bazan fazla gürültüye olduğu gibi tam bir sükûnete de alışmak insana âdeta bir mesele imiş gibi gelir.

Bugün artık helvacılık makineleşmiştir. Hattâ fabrikalaşmıştır. Şimdi Ketencilerde ve Tahtakale civarında büyük helva imalâthaneleri meydana gelmiştir.

Lâkin buna rağmen yine elde helva yapıp satanlar da varmış. Bunlar elde yapılan helvanın lezzetinin bambaşka olduğunu ileri sürüyorlar. İstanbulda elde yapılmış helva arayıp soranlara da hâlâ raslamak kabilmiş...

Hani güzel ve taze helvanın lezzeti de hiç fena değildir, ağzımızda uzar ve sakızlanır..

Tahin helvası Türkiyeden sonra Mısırda da pek nefis bir surette yapılır ve işin tuhafı birçok ecnebi memleketlere de ihraç edilir. Meselâ Amerikanın ta Pasifik kıyılarında bunlara rasgelmek mümkündür. Parlak, toparlak küçük ve kapalı teneke kutularda satılır. Bu kutuların üzerindeki etiketlerde Ehramların ve Sfenksin resimleri vardır. Tabii müşterileri de şarktan yeni dünyaya gelenlerdir. Kapışıla kapışıla gider.

İnsanlar tuhaftır. Gözlerinin önündeki saadetlere, zevklere karşı daima lâkayıttırlar. Lâkin bunlardan biraz uzaklaşınca onların kıymetlerini derhal kavrarlar. Meselâ İstanbulda iken bazan çok uzun müddet tahin helvası yemesem de pek âlâ olurdu... Lâkin Los Angeles'de bir kere yarım kiloluk bir kutu tahin helvasına koskocaman bir doları verdiğimi hatırlarım. Yani o zamanki ucuzluk devrinde tahin helvasının kilosunu 256 kuruştan yemiştim. Dükkân camekânında bir kutunun açılmış kapağından helvayı görünce âdeta eski bir dostla bir memleketli ile karşı karşıya geldiğimi sanmıştım. Ve kendimi tutamıyarak içeriye girdim.

Helvacı dükkânında Hindenburg'un mektubu...

Tahin helvası yalnız Amerikada değil, Avrupada da kendisini göstermiştir. Geçen büyük muharebe zamanında Türkiyeden Almanyaya epeyce tahin helvası gitmişti.

Almanlar, evvelâ bunu yadırgamışlar, pek o kadar sevmemişlerdi. Lâkin sonraları tahin helvasına alıştılar. Onu zevkle yemeğe başladılar. Ve Almanyada tahin helvasına bir isim taktılar. Ona «Türkişe honig» diyorlardı. Yani Türk balı!..

Maamafih tahin helvasının Avrupadaki muvaffakiyeti yalnız bundan ibaret değildir. Eski Kadıköylüler arasında kendisine «Hindenburg» ismi verilen bir helvacı pek meşhurdu.

Hattâ bazan Kadıköyün yerlilerinin şöyle konuştukları bile işitilirdi:

— Helvayı nereden aldınız?

— Hindenburg'dan!..

Kadıköyünde bu isimle anılan helvacının büyük dükkânına girdiğiniz zaman duvarda bir mektubun asılı durduğunu görürdünüz. Bu mektup Hindenburga aitti.

Mesele şudur:

Kadıköyündeki bu helvacı Hindenburgun Mazmi bataklıklarındaki muvaffakiyetlerini işitmiş, bunlar hoşuna gitmiş ve kendisine bir hediye göndermek istemiş...

Bir helvacının hediyesi ne olabilir? Hele sanatile iftihar ediyorsa ve helvayı iyi yapıyorsa... Kadıköylü helvacı da Hindenburga bir miktar tahin helvası göndermiş... Aradan zaman geçmiş, bir gün Hindenburgdan helvacıya bir mektup bir teşekkür mektubu!..

Buridan iyi reklâm mı olur?.. Helvacı Hindenburgun mektubunu çerçeveletip duvarına asmış... Ve kendi ismi de müşterileri arasında Hindenburg kalmış!.. Bunu bütün eski Kadıköylüler bilirler...»

Hikmet Feridun Es

Yine kar

Dün termometre sıfırdan yukarı çıkmadı

Bir haftalık fasıladan sonra dün yeniden kar yağmağa başlamıştır. Termometre sıfırdan aşağı 4 dereceye inmiştir. Dün en yüksek sıcaklık sıfırdan aşağı bir derece idi.

Karın, şehir münakalâtı için tehlikeli bir vaziyet meydana getirmemiş olmasına rağmen belediye, buz tutmuş bulunan sokakların süratle temizlenmesi için derhal lâzım gelen tedbirleri almıştır. Bu arada evvelce, herkesin kendi binası önünü temizlemesi hakkında verilen talimata riayet etmiyen 21 kişi yıldırım cezasına çarptırılmıştır.

Tramvay kazası

Üsküdarda iki tramvay çarpıştı yaralı var

Üsküdarda vatman Mehmedin idaresindeki tramvay dün Bağlarbaşına giderken Sedbaşı durak yerinde freni bozulmuş ve geriye doğru sürüklenmeğe başlamıştır. Vatman Mehmed tramvayı durdurmağa çalışırken arkadan gelen vatman Mustafanın 27 numaralı tramvayı ile çarpışmıştır. Bu çarpışmada tramvayların ikisi de hasara uğramıştır. Vatman Mehmedin tramvayının arka sahanlığında bulunan yolculardan Mehmed Savaş adında biri de başından yaralanmıştır. Mehmed Savaş hastaneye kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Dün sabah saat yedi buçuk sıralarında Eminönünden Bebeğe gitmekte olan 150 numaralı tramvay Karaköyde Köprünün yokuş yerinden Ziraat bankasının önüne inerken raydan çıkmıştır. Kazada nüfusça zayiat olmamıştır. Tramvay biraz sonra tekrar yola geçirilmiştir. Bu yüzden sabahleyin tramvay seferleri bir saat kadar sekteye uğramıştır.

Tıbbî müsamere

Haydarpaşa askeri hastanesi üçüncü tıbbî müsameresi 13/1/942 salı günü Baştabip Albay doktor Zahit Tolunun reisliğinde toplanmıştır.

1 — Dahili ifraz guddelerinin ses cihazı üzerindeki rolleri. (Profesör Dr. Sani Yaver).

2 — Serbes cilt plâstiği ile taşhih edilmiş bir ektropyon vakası. (Göz M. Dr. Süreyya Gürdüren).

3 — Şifa ile neticelenen bir otomastoidit ihtilâta ve trosbo - filebit vakası. (Kulak M. Dr. Reşad Uluğ).

4 — Hemeturie temeruzu vakası. (Bevliye M. Dr. Sadettin Tosun).

5 — Ultraseptyl ile tedavi edilmiş bir gonokokalk konjonktivit. (Gö M. Dr. Süreyya Gürdüren).

6 — Hava kistlirie vakası. (Dr. Ziya Göğem).

Kız mektepleri voleybol maçları

Dün Eminönü Halkevinde kız mektepleri voleybol maçlarına devam edildi Günün ilk maçı İstiklâl - Ticaret arastnda idi. Her iki takım da gelmediklerinden hükmen mağlûp sayıldılar.

Günün ikinci karşılaşması İstanbul lisesi ile Kandilli arasında oldu. Çok seri geçen bu karşılaşmada ilk set 15-12 İstanbul lisesi lehine bitti. İkinci devrede 15-10 İstanbul lisesi kazandı. Takımlar şöyle idi: İstanbul kız lisesi:

Semahat, Nilüfer, Gülbanu, Azâde, Neclâ, Perran.

Kandilli: Selma Türkân, Süheylâ, Sevim, Nermin, Berrin.

Bir çırpıda

Kadınlara mahsus dil kelepçesi!!

Geçen gün ıslanmış ve üşümüş bir halde kendimi sıcak bir pastahaneye attım. Gün ortası olduğu için burası pek tenha idi. Biraz ileride genç bir çift oturuyordu. İkisi de sevimli ve biribirine pek yaraşmış insanlardı.

Kendi dünyalarına dalmışlar ve belki de benim içeriye girdiğimi görmemişlerdi bile... Genç kadın hararetli hararetli bir şeyler anlatıyordu. O kadar güzel konuşuyordu ki onu bir musiki gibi, bir şiir gibi uzun uzun dinlemek kabildi. Yalnız konuşuşu değil, sesinin tonu da pek musikili idi. Genç adam ona hayran hayran bakarken gözlerinde memnuniyet ışığı parlıyordu.

Vaktile bir yerde şöyle bir tarif okumuştum: «Güzel sesli ve güzel yüzlü genç bir kadının ağzınadn kelimelerin çıkışı, güneş ışığı altında uçuşan elmas tozuna benzer...»

Güneş ışığı altında elmas tozunun uçuşunu hiç seyretmedim amma her halde pek şairane bir şey olacak!..

Sonra bir şey daha dikkatime çarptı: Bu genç kadın karşısındakine o kadar güzel ve tatlı şeylerden bahsettiği halde, bir kere olsun, dünyanın şu sıkıntılı günlerinden hiç dem vurmadı.

Onlar bu tatlı konuşmadan sonra kalktılar, biribirlerine karşı aşk dolu bir halde kol kola girdiler. Dışarıya çıktılar. Camın arkasından sulu karın altında biribirlerine daha ziyade sokularak uzaklaştıklarını seyrettim.

Bugün birçok şairler için en nefis musiki ne su şırıltısı, ne bülbül sesidir, fakat «kadın konuşması» dır. Lâkin pastahanede ısınmak için beklerken bir aralık elimdeki kitabı açtım ve gözüme müthiş, acayip bir âlet ilişti. Bir zincir, demirden başlık gibi bir şey ve bunun ucunda da bir kilit... Altında da şu cümle: «Kadınlara mahsus dil kelepçesi!»...

Ve kenardaki izahatı okudum: «Bazı Avrupa şehirlerinde çok konuşan kadınların dillerine kelepçe vurulurdu.»

Bunun yanında da kelepçenin kullanış tarzını gösteren başka bir resim vardı. Geveze kadının yalnız burnunun ucu ve gözü dışarıda kalmış... Baştan geçen kelepçe ağzı tamamile kapamış!..

Biraz evvel pastahaneden çıkan genç kadın gözümün önüne geldi...

Garip tesadüftür. Ayni akşam evimde J. W, Redhouse'un meşhur lûgatini karıştırırken şu kelime dikkatime çarptı:

Cucking - stool... Ve yanında aynen şu izahat: «Mukaddemlerde İngilterede cari olan âdete göre, kocasına eziyet veren nizacı karıya terbiye yolunda murdar su gölüne batırmak, yahut üzerine murdar su dökmek için ol karıyı bağladıkları iskemle.»

Ayni lûgatten birkaç yüz sahife çeviriniz. Bu sefer de şu kelimelere raslıyacaksınız:

Termagancy = Karının pek arsızlığı ve nizacılığı.

Termagant = Arsız, nizacı karı.

Bütün bunlardan sonra geçen sene gördüğüm bir mezar taşı hatırıma geldi.. 190 sene evvel ölen Halil ağanın taşı... Ve üzerindeki şu cümle: «Karı dırıltısından ölen Halil ağanın mezarıdır.»

Kadınlardan bu ne şikâyet!.. Acaba eski kadın çok mu fena idi? Sonradan mı iyileşti? Muhakkak ki kadınlar gene ayni insanlardır. Fakat biz erkeklerin onları görüşleri çok değişmiştir. Zamanımız belki yeryüzünün en fena devridir. Lâkin hiç olmazsa kadın denilen insanın büyük kıymeti anlaşılmıştır. Bugünün erkeği, kadın için vücudundaki kanı akıtmağı şeref bilen ortaçağ şövalyesinden çok daha fazla «kadın kıymeti» biliyor...

Hikmet Feridun Es

Bay Amcaya göre...

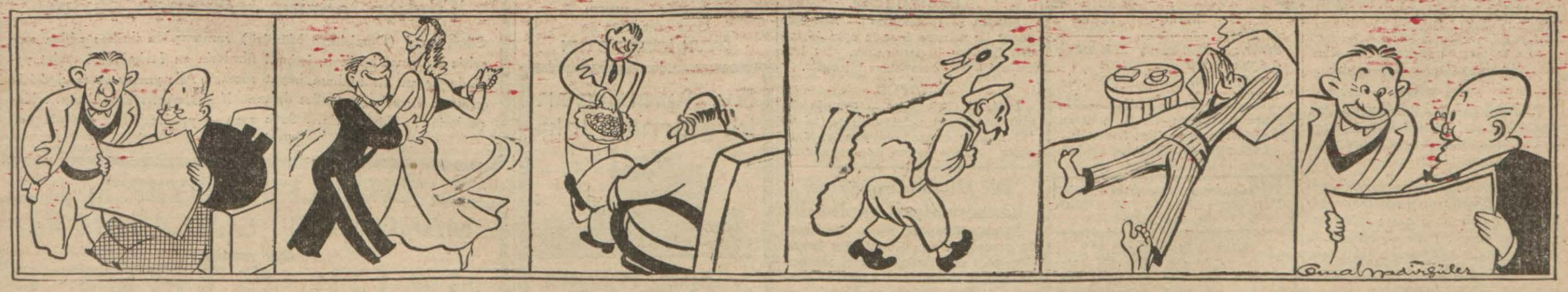

— Ben de tatil günlerimizi azaltmak taraflısıyım bay Amca...

...Yılda üç gün Cümhuriyet, bir gün Zafer bayramı tatili...

... Üç gün Şeker bayramı tatili...

... Dört gün Kurban bayramı tatili...

... Elli iki gün de pazar tatili nemize yetmez?..

B. A. — Bunu biyol da evli kadınlara danışmak gerek!..

— Ne münasebet?..

B. A. — Bütün işler onların başına kalır da!..

Fransa neden mütareke istedi?

B. Churchill harp meclisinde neler söyledi?

Nazırlar, B. Churchill'in Fransaya esaslı bir yardımda bulunulmıyacağını söylemesine rağmen mütareke aleyhinde bulundular

Bununla beraber, Nazırlar Meclisi, 12 haziran içtimaında, hiçbir karar veremedi. Karar ertesi güne, 13 haziran sabahı yapılacak Harp meclisinin toplantısına iştirak edecek olan M. W. Churchill'in dinlenmesinden sonraya bırakılmıştı.

General bana, bu toplantının başlıca kısımlarını hikâye etti.

Ordularımızın feci vaziyeti, general Weygand ve daha sonra general Georges tarafından İngiliz Başvekiline izah olunmuştu.

Her ikisi de mühim miktarda İngiliz piyade ve topçu kuvvetlerine ve avcı tayarelerine olan katî v âcil ihtiyaç üzerinde şiddetle ısrar etmişlerdi.

M. W. Churchill, Fransaya 72 topla birlikte üç fırka göndermekte olduğunu söyledi. General Weygand bu kadar ehemmiyetsiz bir yardımın hiçbir kıymeti olmadığını anlattı. Bunun üzerine, fazla bir şey yapamıyacağını, fakat, Fransız Başkumandanlığının, teşrinievvelde 25 fırka gönderileceğine emin olabileceğini bildirdi. Bu sözler, bizzat M. Reynaud'nun şu mukabelesini davet etmişti: «Bu, sahrada kaybolmuş bir adama yağmurdan bahsetmeğe benzer.»

Ozaman İngiliz Başvekili, general Weygand'a hitaben: «Lâkin generalim, siz ve ben geçen harpteki tecrübemizle biliriz ki, ümidsiz görünen vaziyetler birdenbire düzelir ve muv ffakıyete müncer olur.» demişti. General, cevaben: «Başvekil hazretleri, şüphesiz, 1918 de İngiliz cephesinin yarılması hâdisesinden bahsetmek istiyorsunuz; müsaadenizle hatırlatayım ki, o zaman biz derhal 25, sonra da 15 fırka gönderdik; 10 fırka da ihtiyatımız vardı. Bugün ise, ihtiyatım, topu topu bir alaydan ibarettir; o da yarın sabahın ilk saatlerinden itibaren muharebeye tutuşacaktır. Bugün, son tanklarımızı muharebeye sokuyoruz; bunlar doğrudan doğruya fabrikadan gelmiş ve tesviyeleri bile yapılmamış bulunuyor.»

Hiç olmazsa birkaç avcı tayyaresi alabilmek hususunda ısrar etmişti; tâki, piyademizin yükünü biraz azaltmak ve düşman tayyareleri karşısında dövüşmeyi terketmiş olduğumuz intibaının uyanmasına mani olmak imkânı hasıl olabilsin.

M. W. Churchill, bunun mümkün olmadığı, bütün İngiliz avcı tayyarelerini, zamanı geldiğinde kütle halinde hareket edebilmeleri için İngilterede muhafaza etmek istediği cevabını vermişti.

Sukutu hayal doğuran böyle bir hattı harekete rağmen, öğleden sonra toplanan Nazırlar Meclisi, sonuna kadar mukavemet fikrinden fariğ olmadı.

General Weygand'a bu elim, fakat çaresiz teşebbüse muhalefet edilmesi sebeplerini sordum; şu cevabı verdi: «Bazı nazırlar, İngiliz - Amerikan efkârı umumiyesini idare lüzumundan bahsediyorlar. Onlara: «Her şeyden evvel Fransa var.» diyorum; diğerleri, güzel vatanperverane nutuklar irad ediyorlar; onlara da: «İki türlü cesaret vardır: Söz cesareti ve icraat cesareti.»

«İyi amma, ne yapmak istiyorlar, ne ümid ediyorlar?» diye sordum.

İki plân

General, bana, hükûmetin iki plân düşündüğünü, fakat bunlardan henüz hiçbirine karar vermemiş göründüğünü bildirdi.

Bu plânlardan biri Bretagne'a çekilmekti. Diyorlardı ki, Bretagne, şekil itibarile bir ele benzer; Amerikaya doğru uzanmış bir el. Hükûmet, bir kaleye girer gibi oraya çekilecek, elde bulunan bütün kıtalar burasını müdafaa için kullanılacak.

General Weygand: «Emrinizi icraya hazırım; demişti, fakat, hayale kapılmayınız; kale iki üç günden fazla mukavemet edemiyecek ve ondan sonra her şey denize dökülecektir.»

Bununla beraber, proje tamamile terkedilmemişti; Tours'un ilk iltica yeri olarak seçilmiş olmasının sebebi de budur: Burası, Nantes ve Renes'e gitmek imkânını veren bir iltisak noktası idi, ayni zamand adaha korkunç olan ikinci plânın tatbik mevkiine konulması esbabı da hazırlanıyordu.

Bu plâna göre, hükûmet, meclislerle birlikte (çünkü, prlâmentoyu da bu harekete iştirak ettirmek isteniyordu) Bordeaux'ya gidecek ve oradan da Fransayı muhasamat halinde bırakarak Afrikaya hareket edecekti.

Afrikada, bilhassa 1940 sınıfına mensup askerlerden mürekkep küçük bir ordu teşkil olunacaktı. Bu askerlerin ilk partisi, yaz başlangıcında Afrikaya gönderilen bu gençlerin sinekler gibi öleceğini söyliyen general Noguès'in mütalâasına rağmen, Fasa doğru yola çıkarılmıştı.

Bundan sonra, İngiliz - Amerikan hava kuvvetleri Fransayı istirdad edecek hale gelinciye kadar iki üç sene beklenecekti.

General Weygand, böyle bir sistemin çılgınlıktan başka bir şey olmadığını anlatmağa beyhude yere uğraşmıştı: Hava kuvvetlerile bir memleket istirdad edilemez, sadece o memleketin harabisi tamamlanır; bundan başka, İngiliz - Amerikan hava kuvvetlerinin birkaç sene içinde, hâlen faik vaziyette bulunan ve Farnsız istihsal menbaları sayesinde bu faikiyeti bir kat daha artacak olan Alman hava kuvvetlerine tefevvuk edeceği temin olunabilir mi? Sonra — ve bilhassa — bu takdirde Fransadan ve Fransızlardan elde ne kalacaktı? Fransızlar, kendilerinin bu tarzda terkedilemelerini kabul edecekler miydi? Harabî, sefalet ve ölüm içinde, ordu da tamamile mahvolduktan sonra, her tarafta bir takım küçük mahallî hükûmetler teşekkül edeceğini de hesaba katmak lâzım gelmez miydi?

Mütareke aleyhinde yeni bir karar

Mareşal Pétain, Fransanın; hiçbir zaman, bir muhacirler hükûmetine itaati kabu letmemiş olduğunu ve etmiyeceğini söylemek suretile, bu noktai nazarı kuvvetle müdafaa etmişti.

Bununla beraber, Nazırlar Meclisi, dün akşam, (13 haziran), bir defa daha, mütareke talebi aleyhinde karar vermişti.

General beni teşyi ederken, bu kararın sayısız neticelerini ısrarla anlatıyordu: Bu vaziyet, yalnız askerlerimizin beyhude yere feda edilmesi, ordunun hacil vaziyete düşürülmesi neticelerini vermekle kalmıyacak, sebepsiz tahribatın idamesine yol açacaktı. Bundan maada, İtalyanın harp ilân etmesinden sarfınazar, bütün Fransa yavaş yavaş istilâya uğruyordu. Öyle ki, mütareke talebi, sakınılmaz bir zaruret haline geldiği zaman, bu talep, düşman tarafından hemen tamamile işgal edilmiş olan bir memleket için çok elîm şartlar içinde yapılacaktı.

General, benden ayrılırken: «Bu vaziyetin devamı vatan için geyt vahim neticeler arzetmektedir; bunu böyle biliniz ve Cümuhurreisile Nazırlara anlatınız.» dedi.

General Georges'un umumî karargâhına doğru yol alırken, milletlerin tarihinde misli olmıyan garip bir vaziyeti mütalâa ediyordum: Harbe devam imkânsızlığını görünce, muhasamatın tatilini generallere emreden, her vakit sivil hükûmetler olmuştur; bu defa ise, mücadeleye devam imkânsızlığını kabul eden ve hükûmete, mütareke istemek için yalvaran, askerî şeflerdi. Hem hangi askerî şefler? Geçen harbin galipleri:

Mareşal Pétain ve general Weygand; Foch'un yakın mesai arkadaşları!

AKŞAM

Abone bedeli

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750 »	1450 »
3 Aylık	400 »	800 »
1 Aylık	150 »	»

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği: 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız Başmuharrir: 20565
Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681
Müdür: 20497

Zilhicce 26 — Kasım 68

S.	İm.	Gü.	Öğ.	İkl.	Ak.	Yat.
E.	12,35	2,21	7,20	9,46	12,00	1.37
Va.	5,38	7,24	12,23	14,48	17,03	1840

İdarehane Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Ekmek bu sabahtan itibaren karne usuliyle dağıtılıyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

2 — Her aile reisinin imzası tahtında alman ve mevcut nüfus adedini bildiren beyannamelere göre her şahsın ismine muharrer birer karne tevzi olunmuştur. Bu karnelerin ihtiva ettiği fişler 24 saatlik ihtiyaca tekabül edecek ve gününde kullanılmıyanlar ertesi günü muteber olmıyacaktır.

3 — Ekmek karneleri işile meşgul olmak üzere her nahiyede birer büro kurulmuştur. Bu büroların nahiyeleri dahilinde oturan nüfusu, sokak ve mahalle itibarile tasnif ederek defteri mahsusuna kayıt ve tesbit etmiş bulunuyorlar. Bu kütük defterleri karne tevziatına esas teşkil ettiklerinden her aile reisi veya her vatandaş vermiş olduğu beyanname münderecatında bir değişiklik olduğu takdirde derhal nahiye müdürüyetine müracaat ederek vaki değişikliği kütük defterine işaret edilmek üzere haber verecektir. Bundan maada henüz beyanname vermiyen veya verip de karne alamıyanlar, ekmeksiz kalmamaları için nahiyelerinde çalışan bürolara müracaat ederek karnelerini almalıdırlar. Karneler, karne usulü tatbik olunan bütün şehirlerde muteberdir.

Karne tatbik olunmıyan mahallerden elinde karne olmıyarak İstanbula kısa veya uzun müddet kalmak üzere gelenler muvasalat ettikleri istasyon veya limanda kurulmuş bulunan seyahat bürolarına ellerindeki seyahat biletlerile müracaat edecekler ve 48 saatlik muvakkat birer karne alacaklardır. Bu 48 saat zarfında ikamet edecekleri ev, otel, pansiyon, han veya sair yerlerin nahiye müdürlerine müracaat ederek ikamet edecekleri müddete göre haftalık veya aylık karnelerini alacaklardır.

Mektep, hastane gibi müesseseler

4 — Leyli mektep yurt, hastane, hapisane ve emsali müesseseler, mevcutlarını bir gün evvel hazırlanan tabelâya göre tek karne doldurup müessesenin mesul muhasip ve müdürü tarafından imza ve temhir edildikten sonra nahiye müdürlüğüne tasdik ettirip ekmeklerini arzu ettikleri fırın veya şubeden alacaklardır.

Halkın ekmeğini daha kolaylıkla tedarik edebilmesi için mevcut fırınlara ilâveten şehrin muhtelif mahallerinde ekmek satış yerleri ihdas olunmuştur.

Görüldüğü veçhile karne usulünün tatbiki sırasında ve bilhassa ilk günlerde herhangi bir karışıklığa meydan vermemek ve kimsenin ekmeksiz kalmamasını temin eylemek maksadile lâzım gelen hazırlıklar yapılmıştır. Bunlara rağmen tatbikatın ilk günlerinde bazı aksaklıklar müşahede olunabilir. Bunun için her ne suretle olursa olsun karne almıyanlar derhal nahiyeleri müdürlüklerine müracaat ederek vaziyetlerini tesbit ettirinceye kadar 48 saatlik veya haftalık muvakkat karne alabilirler.

Hiçbir vatandaşın ekmeksiz kalması endişesi mevcut değildir. Bu itibarla lüzumsuz telâş ve isticale mahal yoktur. Vatandaşlardan yegâne istediğimiz hakka hürmetkâr ve hükûmete müzahir olmaktan ibarettir.»

Francala yapılmıyacak

Ekmek tevziatında karne usulünün tatbiki dolayısile francala yapılması kaldırılmıştır. Şehrimize şimdiye kadar francala için günde 25 çuval un tahsis olunuyordu.

Tablakârlar evlere ekmek götürebilecekler

Belediyeden aldığımız malûmata göre, halkın kolaylıkla ekmeğini tedarik edebilmesi için —eskiden olduğu gibi— fırınlar, tablekârlara ve bakkallara ekmek verecekler ve bunlar da ekmekleri —karne mukabilinde— evlere dağıtabileceklerdir.

Bundan başka her fırın, kendi mıntakasında üçer şube açacaktır. Bu şubelerde halka ekmek dağıtılacaktır. Fırınların açacakları şubeler, bugün kaymakamlıklar tarafından tesbit edilerek gazeteler tarafından halka ilân edilecektir.

Elinde karnesi olan, ekmeğini istediği semtteki fırın veya şubesinden alabileceğinden fırınlara muayyen günlük miktarından yüzde beş nisbetinde fazla un verilecektir.

Ankarada yarın başlanacak

Ankara 13 (Telefonla) — Ekmeğin karne ile satışına burada ayın 15 inden itibaren başlanacaktır. Bu hususta bütün hazırlıklar bitmiştir.

İzmirde

İzmir 13 (Telefonla) — Burada ekmek karnelerinin doldurulması işi ile 150 memur meşgul olmaktadır. Karneler yakında evlere dağıtılacaktır.

Bir ahçının boğazına kazaen bıçak saplandı

Sirkeci Hocapaşa camii karşısında 30 numarada aşçı Yusuf oğlu İsmail dün gece dükkânda müşteri masasına yemek götürürken ayağının kayması üzerine düşmüş ve belinde bulunan büyük bıçak boğazına saplanmıştır. İsmail tehlikeli surette yaralı olarak Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

ALKAZAR

BUGÜN Matinelerden itibaren Sayın müşterilerine bir cemile olmak üzere senenin en büyük ve fevkalâde 2 filmini büyük fedakârlıklarla takdim ediyor.

1 - SİYAH ELMAS

RİCHARD ARLENE - ANDY DEVİNE

Esrar dolu binbir vaka gizlenen muhitlerde güzeran eden müthiş hâdiseler. Korku ve helecanlar filmi. Eşsiz ihtiraslar, müthiş sergüzeştler, tüylerürpertici sahnelerle dolu büyük maceralar sinema romanı.

2 - Caniler Şehri

(DİCK FORAN)

Yılmaz bir cesaretin kuvvetli timsali.

942 HARİKASI
Dünyayı titreten FİLM
MEMNU AŞK
942 Venüs'ü:
Dorothy Lamour
Ayrıca:
İstanbulda bir heyecan tayfunu esiyor:
CEHENNEM YOLU..
Bugün:
MARMARA da

50 senedir Görülmemiş Rekor...
7 nci HAFTA
Yarım Milyon İnsanın Akın akın Seyrettiği
ALEMDAR MİLLİ
VATFRLO KÖPRÜSÜ
(Türkçe Kopyası)
Bugünden itibaren Son
Bir hafta daha gösterilmeğe başlandı.
Ayrıca: Muazzam Film
Çılgın Sürücü
VALLACE BERRY

KADIKÖY HEYECANDA!
Zira
Türkçe filmlerin Lâhutisi
HARUNÜRREŞİD'in GÖZDESİ...
Musiki: Bestekâr
SADETTİN KAYNAK
Şarkılar:
MÜZEYYEN SENAR
HALE de Bugün Başladı.

FERHAD ile ŞİRİN
Türkçe sözlü ve şarkılı
Ayrıca: RAKKASE TAMARA
ELHAMRA
Sinemasında

ŞEHİR TİYATROSU Temsilleri
Tepebaşı Dram kısmında
Gece saat 20,30 da
YAŞADIĞIMIZ DEVİR
İstiklâl caddesi Komedi kısmında
Gündüz saat 14 de
ÇOCUK OYUNU)
Gece saat 20,30 da
OYUN İÇİNDE OYUN

Ev, Apartıman kiralamak için

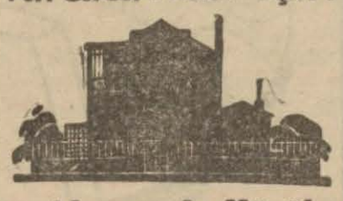

«Akşam» in Küçük İlânları en süratli ve en ucuz vasıtadır.

Senenin en çok beğenilen... En çok rağbet kazanan film
LA KONGA
MELEK Sinemasında
Önümüzdeki pazartesi günü akşamına kadar devam ettikten sonra 3 haftadanberi işgal ettiği zafer tahtını
REBEKA
(REBECCA)
Şaheserine teslim edecektir.
Numaralı koltuklar şimdiden satılmaktadır. Tel: 40868

Mazi zihninden silinmiş... İstikbaline sarılmış, saadetine susamış bir kadın... Onun için hayatta yalnız aşkı vardır... O aşkı için çırpınmaktadır...
Misilsiz yıldız SYBILLE SCHMITZ Bu muammayı size
MAZİSİNİ UNUTAN KADIN
Filminde halledecektir.
Beraber oynayanlar:
ALBERT SCHENHALZ ve MARİA V. TESNEDY
Bu perşembe akşamı
ŞARK Sinemasında
Bir kadın hayatının feci sırrı.....

İPEK'te Baştan nihayete kadar heyecanlı ve müthiş sahnelerle dolu.
CHARLiE CHAN KARANLIK ŞEHiR
Ayrıca: Renkli SEYAHAT ve MiKi MAVS

Bugün matinelerden itibaren:
ÇENBERLITAŞ SiNEMASINDA
Fevkalâde program: 2 Emsalsiz Şaheser birden
1 — Aşkın ilham ettiği facıaların en heyecanlısı:
SEVMEK HAKKI
Ölüme kadar ıztırap içinde sevmek
Baş rolde: MAGDA SCHNEİDER
2 - KARIMI ALDATMADIM
Fransızca sözlü
(LE PETİT CHOCOLATİER)
HANS MOSER - THEO LİNGEN
tarafından yaratılmış baştan nihayete kadar kahkaha tufaniyle dolu güzel bir eserdir.

GÜSTAV FROHLiCH ve CAMiLLA HORN'nun
En yeni ve güzel filmleri
GİZLİ VAZİFE

Çarşıkapı Şehzadebaşı
AZAK Ve TURAN
İstanbulun en büyük 2 sinemasında aynı zamanda
Bugün matinelerden itibaren
Alkış ve tezahüratla 3 hafta Taksim sinemasında gösterilen
KADIN KALBİ
Türkçe sözlü - Arapça şarkılı
Cihanşumul (Demirhane Müdürü) romanından iktibas edilen emsalsiz bir sanat harikası, içtimaî filmlerin en fevkalâdesi esalet peşinde koşan bir kadının hayat romanı. Aile yuvası ve saadeti için çırpınan bir erkeğin fazilet destanı. Kadınların... Erkeklerin... Küçüklerin... Büyüklerin... Seve seve seyredecekleri senenin en güzel filmi

CHARLES BOYER'in
MARGARET SULLAVAN ile
beraber yarattığı
BACK STREET
Şaheseri SÜMER sineması
Seyircilerinin takdir ve alkışlarını kazanmaktadır.

SÖZÜN GELİŞİ

Azalan bir insan çeşidi

Bir arkadaşım, on beş senelik saatcisinin vefat ettiğini öğrendiği zaman yuvarlandığı keder deryasından kendisini kurtarmaya çabaladığım sırada bana dedi ki:

«— Nasıl üzülmem? Bu adam sanatinin aristosuydu. Daima kendi hatam yüzünden işlemez olan saatimi ona ne zaman götürmüşsem dikkatle üzerine eğilmiş ve mutlaka bir daha durmak bilmez hale getirerek bana iade etmiştir. Hakîmdi. Saati düşürmeme mani olmak için «bir zincir al!» diyeceği yerde bir vecize söylemiş: Ata nasıl dizginsiz binilmezse saat de zincirsiz kullanılmaz» demişti. Saatimin bozulmasına benden fazla üzülür, onu durmuş görünce âdetâ telâşa düşer, kulağına götürüp kalbini dinler; pertavsızını gözüne iliştirip hemen küçük bir ameliyata girişir; işlemesini beğenmez, tekrar tekrar dinler, «biraz bende kalsın!» der ve bir kaç gün sonra onu bana tam sıhhatte olarak, memnun ve mesud teslim ederdi. Yarım yamalak işi kafası almıyordu. Saatim sanki benim cebimde duran onun saati idi.

«Son gidişimde artık ihtiyarlıyan saatçimin öldüğünü söylediler. Yerine oğlu geçmiş. Bir haftadır ona her gün saatimi götürüyorum. Edalı bir dokunuştan, kısa bir kurcalamadan sonra «oldu» diyip elime tutuşturduğu zavallı saatim akrebine tam bir devir yaptıramadan duruyor.»

Arkadaşım boşuna üzülmüyordu. Yalnız saatçinin değil hemen her sanat ve meslek adamının bu cins ustası azalmıştır. «meraklı» denilen insan çeşidi, geçen asırların bu harikulâde mahluku yer yüzünden elini eteğini çekmek üzeredir. Bu gidişle öyle zannediyorum ki gün gelecek, temsilî resimlerini mektep kitaplarında gördüğümüz sülâleleri mahvolup gitmiş mamutlar gibi elimizde, sanatlerini merakla icra eden, ille sağlam bir iş çıkarmak için didinen ve bunu yapmaktan haz duyan insanların sadece resimleri kalacak.

Şevket Rado

Dev Aynası

16 satırda 18 yanlış!

Hayır cemiyetlerimizden biri evlere birer mektup dağıtıp halkı yardıma çağırıyor. Çok nazik ve çok yerinde yazılan bu küçük mektupların bir büyük kusuru var:

Dil ve yazı yanlışı!...

16 satır içinde tam 18 tane yanlış!...

«Soğuk - Souk» gibi bağışladığımız iki yanlış da caba!...

Halktan yardım istiyen böyle imzalı bir mektubun bu kadar baştan savma yazılması maksadın büyüklüğüne hiç uygun değildir.

Bay ve bayan

Edebî roman tekniklerimizden biri de — eeser Cümhuriyet devrinde yazılmış olsa bile — isimlerin sonunu birer bey, hanım, beyefendi, paşa hazrelteri eklemektir.

Bunun son örneğini yeni neslin en kuvvetli romancılarından sayılan bir bayanın eserinde görüyoruz. Muharrir romanına: «Çamların altından kahkahaları yükselen gençler, Mümtaz Şefik beyin gürliyen sesile durdular...» diye başlıyor.

Anlaşılıyor ki kalem erbabı — öz Türkçe savaşımıza rağmen — hâlâ şu «bay ve bayan» kelimelerini onaylamış değillerdir!..

Bob stil

Hayri Muhiddin arkadaşımız, gençliğe haksız yere bir «Bob stil» damgası vurulduğundan şikâyet ediyor. Gençliği böyle bir tehzilden uzak tutmak elbet en iyi niyetlerden biridir.

Ancak «Narçın bey», «Tango», «Züppe», «Mahallebici» ve benzerleri gibi nihayet bir fanteziden ileri gidemiyen «Bob stil» i korkunç ve tehlikeli bir mânaya almak yersiz bir vehme düşmek olur.

Karda yürümek

Arasıra gazete sütunlarında ne kadar vecîz fikir yazıları (!) çıkıyor, bilmem hiç dikkat ettiniz mi?..

Geçenlerde bunlardan bir tanesine bir doktor sütununda rastladık. Bu «Karlar eriyince nasıl yürümeli?» başlığı altında yazılan bir yazıydı.

Yürümekle doktorluğun ne alâkası var, diyeceksiniz amma karlı havalarda yürümenin yalnız doktorlukla değil, çıkıkçılıkla, kırıkçılıkla pek büyük alâkası olduğunu bu kış anlamıyan kalmamıştır sanırız!.. Bu bakımdan bir doktorun okuyucularına karlı havada yürümeği öğretmesini hiç yadırgamamalı!..

Yalnız sayın doktor, öğütlerine başlarken: «Karlı yerlerde yürümek için her şeyden evvel sağlam ayakkabı lâzımdır...» buyuruyor.

Bu tıpkı barut hikâyesine benziyor. Bir meydan muharebesini kaybeden kral kumandanlara: — Neden hiç otp atmadınız?.. diye sormuş. — Müsaade buyurun, sebeplerini sayalım, demişler ve evvelâ barutumuz yoktu efendimiz... diye söze başlayınca, kral: — Yeter, demiş, öteki sebepleri saymağa lüzum kalmadı!..

Kıskançlık yüzünden iki cinayet

Bir koca karısını, bir genç rakibini öldürdü, eski dostunu yaraladı

Dün kıskançlık yüzünden iki cinayet olmuştur:

1 — Üsküdarda oturan Sait bir müddettenberi karısı 18 yaşında Sulhiyenin hareketlerinden şüphelenmeğe başlamıştır.

Dün Sait Kanlıca caddesinde karısı Sulhiyeye raslamış, yanına yaklaşırken Sulhiye kaçmağa başlamıştır. Durması için bir kaç defa seslendiği halde Sulhiyenin durmamasından büsbütün hiddetlenen Sait cebinden bir tabanca çıkararak karısının üzerine üç el ateş etmiştir. Çıkan kurşunlardan biri Sulhiyenin sağ elinin bileğine raslamıştır. Kadın yaralanınca durmuştur. Sait bu defa da bıçağını çekip Sulhiyenin üzerine atılmış ve bıçağını kadının sağ memesinin üzerine saplamıştır. Sulhiye biraz sonra ölmüştür.

Vakayı haber alan polisler yetişerek Saidi elinde tabanca ve bıçakla yakalamışlardır. Sulhiyenin cesedi muayene edilmiş, aldığı tabanca ve bıçak yaralarından öldüğü anlaşılarak gömülmesine ruhsat verilmiştir.

Sait Beykoz müddeiumumiliğine verilmiş, yapılan sorgusunda:

— Karım bana hiyanet ediyordu. Namusumu kurtarmak için kendisini öldürdüm.

Diye suçunu itiraf etmiştir. Katil tevkif edilmiştir.

2 — İkinci cinayet de Kasımpaşada olmuştur. Kasımpaşada oturan Ahmed ile Muzaffer adında bir kadın uzun müddet beraber yaşamışlar, sonra aralarında çıkan bir kavga üzerine Muzaffer, Ahmedden ayrılarak Gani adında bir adamla beraber oturmağa başlamıştır. Ahmed tekrar birleşmeleri için bir kaç defa başvurmuşsa da Muzaffer bu teklifleri reddetmiştir.

Muzaffer yeni dostu Gani ile sokakta giderken Ahmed kendilerine raslamış birdenbire bıçağını çekerek üzerlerine atılmıştır. Muzaffer bağırarak kaçarken Ahmed bıçağını Ganinin karnına saplayarak bağırsaklarını deşmiştir. Bundan sonra Muzafferin arkasından yetişmiş, onu da bıçakla sağ kolundan yaralamıştır. Muzaffer de kanlar içinde yere yuvarlanınca gözlerini kan bürüyen Ahmed ikisinin de öldüklerini sanarak kaçmağa başlamıştır. Fakat o sırada polisler yetişerek Ahmedi elinde kanlı bıçakla yakalamışlardır.

Yaralı Gani ile Muzaffer hastahaneye kaldırılmışlardır. Gani biraz sonra Beyoğlu hastahanesinde ölmüştür. Adliye doktoru B. Enver Karan cesedi muayene ederek gömülmesine ruhsat vermiştir.

Muzafferin yarası ağır değildir. Katil Ahmed Adliyeye verilmiş ve tevkif edilmiştir.

İSTANBUL HAYATI

Şehir ortasında ahiret istasyonu

Öyle bir yer tasavvur ediniz ki, orada cenaze arabaları, tabutlar, basları sarıklı, sırtları cübbeli, tesbih çekip dua mırıldanan hocalar her gün sık sık geçit resmi yaparlar. Yâni, Belediye Cenaze işleri bürosunun bütün faaliyeti orada daima gözlerinizin önüne serilir.

İşte, böyle bir diyarda yaşamağa mahkûm olan insanların halini, bu hayatın sinirler üzerine yapacağı ağır tazyiki göz önüne getiriniz; derhal tüyleriniz ürperir.

Bu satırları okurken:

— Karacaahmed mezarlığında yaşamağa mahkûm olan kim imiş..

Diyeceksiniz. Yanılıyorsunuz... Yukarıda anlattığım yer, bir mezarlık değil; İstanbulun şirin, güzel bir mahallesidir. Ve, dünyaya henüz ayak basan mâsum yavrularından hayatının son devirlerini penceresinin önünde rahatça geçirmek istiyen mâlûl ihtiyarlarına varıncıya kadar bu mahalle halkı, o tüyler ürpertici manzaranın işkencesi altında yaşamağa mahkûm zavallılardır.

Fatih kaymakamlığı binasının üst köşesinden sağa sapınız; geniş caddeye döner dönmez karşınıza, içindeki tabutun aralıklarından beyaz bez parçaları sırıtan bir cenaze arabası çıkar. Başınızı çevirip geçmekle de kurtulamazsınız. İlerledikçe sinirleriniz büsbütün bozulur. Karşınızda iptidaî bir su tesisatının enkazı, yer yer çatlamış, yarıklarından yabanî ot kümeleri fışkırmış, bağrı delik deşik, tuğla yamalı, korkunç bir duvar, üzerinize devrilecek gibi sırıtır. Onun dibindeki taş döküntülerinin arasında da sandığı yana çarpılmış, kapağı ters dönmüş tabut yığınları, cenaze arabaları gözlerinizi, âsabınızı tırmalar. İstanbulun güzel, yepyeni bir mahallesine değil; ortaçağlardan kalma ölü mahzenlerine düştüm sanırsınız.

Bir de, bu mahallede oturanları düşününüz. Sabahleyin pencerelerini açan bu zavallıların ilk görecekleri şey, kolları gerilmiş çarpık tabutlardır. Onlar ciğerlerini taze havaya, gözlerini taze hayata açarken, karşılarına bütün çirkinliğile, olanca korkunçluğu ile ölüm hayaletleri sıralanır. Duydukları her motör sesi tüylerini ürpertir. Pencereden bakmağa imkân yoktur. Ya, etrafı camekânlı otobüse bir sandukanın yerleştirildiği, veya, boş bir tabutun çıkarıldığı görülür. Akşama kadar bunları görüp yatağına yatan bir adamın, bu korkunç hayaletler arasında geçireceği kâbuslu uykuyu tasavvur ediniz...

İşte, şehrin güzel bir mahallesinin ortasına İstanbul Belediyesi bu ahiret istasyonunu kurmuştur. Burada oturanlar da her gün ölüm kervanlarını uğurlamağa mahkûm edilmişlerdir.

Eskiden, daima ölümü hatırlatan «Ah; Melekülmevt», «Velbâsü bâdelmevt» lâvhalarile oda duvarlarının süslendiği devirlerde bile cenaze işleri herkesin göremiyeceği yerlerde yapılır, buna ait malzeme de cami altlarındaki mahzenlerde gizlenirdi.

Bugün olanca gücümüzle şehri güzelleştirmeğe çalışırken, şehrin güzel bir yerinde bu ahiret faaliyetine ne buyurulur? Şehir dışındaki boş arsalarda bu işler için ayrılacak bir yer mi bulunamıyor? Beş altı otobüs, üç beş tahta parçası sur dışarısına çıkarılamaz mı? Bu çirkin şeyleri, onların yakışık alacakları yerlere götürmek için ne bekleniyor acaba?..

Cemal Refik

Askerlik Bahisleri

Amerikalılar harbi kazanmayı nasıl düşünüyorlar?

Yazan: **M. Şevki Yazman**

Amerikalıların harbi kazanma düşüncesi bizim senelerdenberi alıştığımız «Amerikankârı» tabirile ve mükemmelen ifade olunabilir. Bu tabir Amerikan iş adamlarının çalışma ve düşünce tarzından alınmıştır. Meselâ işi iyi gitmiyen ve bir kaç bin liralık sermayeye ihtiyaç ve lüzum gören bir Avrupalı sanayici münasebette bulunduğu Amerikan firmasına müracaat eder, yardım veya müşterek iş teklif eder. Amerikalı gelir, işi görür ve derhal şu teklifte bulunur!

— İstediğiniz sermaye bizi doyuracak kârı temin edemez. Senin fabrikayı yıkalım, on milyonluk sermaye ile yerine yeni bir fabrika yapalım.

Reis Roosevelt'in rakamları da insana bu «kökdenci» hesapları hatırlatıyor.

Almanyanın tayyare istihsali ne kadardır? Ayda iki veya üç bin değil mi? Yani senede 24000 - 36000 kadar. O halde Amerika 1942 senesinde 60000 ve 1943 senesinde 125000 tayyare istihsal edecektir. Öyle bir rakam ki karşıdakileri dondursun ve Avrupa sanayicisi gibi hayretler içine gark etsin.

Diğer mühim zafer unsuru olan tank da böyle. Şark cephesinde hepsi 20.000 tanktan bahsedilerek dünya hayretlere gark olunuyordu. Amerika 1942 de 45.000 ve 1943 de 75.000 tank yapacaktır.

Her yiğitin bir yoğurt yeme tarzı vardır. Buna kimsenin bir diyeceği yoktur. Kaldı ki Amerika bu harbe kendi kabahati olmadan ve uğradığı bir tecavüz neticesinde girmiştir.

Ve binaenaleyh düellonun en eski kaidelerine göre de silâhlarını seçmek kendisine düşer. Nihayet

«Zira yumuşak huylu atın çiftesi pektir»

hikmetini ortaya koyan bir Türk şairi olduğu için bunun böyle olmasında şaşacak da değiliz.

Keza bu 125.000 tayyare hangi meydana konacak, nereye karşı kullanılacak, onu da düşünmüyoruz. Bu imalâtı yapanların daha şimdiden Afrika kıtasını büyük bir tayyare meydanı haline koymıya başladıklarını, geniş yapraklı üstüva ormanları altında gizlenecek tayyarelerin bir menzilde Roma ve Berline, iki veya üç menzilde Tokyoya taarruz edeceklerini de kabul ediyoruz. Bu işler için Amerikalıların parası da, sanayii de, zamanı da, petrolu da vardır.

Ancak bizim aklımızın ermediği nokta şudur:

Kendi başlarına tayyareler iş göremiyecekleri gibi yalnız tayyare ile de zafer kazanılamaz. Binaenaleyh 1943 senesinde 125.000 tayyare yapmakla iş hallolunamaz, buna göre tayyareci ve tasavvur edilen 10 milyonluk kara ordusunun da yetiştirilmesi gerekir.

İş buraya gelince çatallaşır. Zira bizim Radyo gazetesinin hesabına göre meselâ 10 milyonluk ordu için 200.000 teğmen, 66.000 yüzbaşı ve hepsinden daha mühim olarak 415 korgeneral, 130 orgeneral lâzımdır. 1943 senesine kadar bunlar nasıl yetişecek? Hazarda ancak 6-7 tümen komutanına sahip olan Amerika 415 korgeneralı nereden bulacak? En kısa bir zamanda yetişme müddeti bir korgeneral için beher derecede 2 seneden 20 senedir. Bundan aşağı hizmet görenler de bu işe tayin edilebilirse de istenilen hizmeti yapamıyacaklarını bir sürü vekayi bize anlattı zannederim.

Hattâ bu kadar bol subayı ve 10 milyon insanı yetiştirecek kadro nerden bulunacaktır. Hazarda ancak 200.000 kişilik bir orduyu yetiştirmeğe müsait kadroya sahip olan Amerikan teşkilâtı evvelâ teğmenleri yetiştirecek, sonra bunlardan daha yüksek rütbeliler teşekkül edecek ve yeni yetişenler de 10 milyonluk insanları mı yetiştirmeğe başlayacaklar? Bu noktalar hakikaten çok karışık ve zihin yorucu şeyler.

Maamafih Amerikalıların bunları yetiştirmek için zaman bakımından sıkıntıya düşeceklerini zannetmiyorum. Onlar meseleyi kökten halletmek istiyorlar, bu maksatla da yeteceği kadar para, yeteceği kadar zaman ayırmıya azmetmiş görünüyorlar. Bunun yalnız kurtarmak ve serbes, hür yaşatmak istedikleri Avrupa bakımından ufak bir mahzuru vardır. O da; Amerikalıların bu korgeneralleri tam olarak yetiştirecekleri zamana kadar Avrupada açlık, sefâlet ve biribirini yeme yüzünden insan kalıp kalmıyacağı meselesidir.

Bu noktaya gelince insanın aklına gayriihtiyarî şu fıkra geliyor: Adamın birisi bir marangozla kavga eder. Marangoz edindiği itiyada bazan yumruğunu bir keser gibi ve adamın hep bir noktasına indirirmiş. Bundan canı yanan adam:

— Be musibet, biraz da başka taraflarıma vur!

Der. Bunun gibi bizzat müteca-vizler dahi galiba bir gün Amerikaya yalvaracaklar:

— Aman Allahaşkına hazırlığın yeter. Ordunu artık getir de bizi mağlûp et.

DENİZ

Pasifikte denizaltı harbi

Önümüzdeki günlerde Uzak Doğuda büyük mıkyasta denizaltı harekâtı beklenebilir

Uzak Doğu mücadelesinde mütearrız tarafın bilhassa Filipin ve Borneo adalarile Malezyaya denizden nakliyatla büyük kuvvetler çıkarması ve bu kuvvetlerin ikmalini gene deniz taşıtlarile temine çalışması müdafileri denizaltı silâhından istifade etmeğe sevketti. Japonlar da düşman nakliyatına mani olmak için denizaltı gemilerini harp sahasında kullanmakla beraber, Batı Amerika sahillerine kadar gönderdiler. Müttefikler gerek müsait üslere malikiyet itibarile ve gerek taarruz hedefi bulmak bakımından denizaltı gemisi kullanmağa daha elverişli durumdadırlar. Japon denizaltılarının; Hawai adalarına ve Filipinlere konvoy halinde gelmesi icab eden Amerikan takviye kuvvetlerini karşılıyarak bu nakliyata mümkün olduğu kadar zayiat verdirmek için bu istikametlerdeki harekât mıntakalarına sevkedilmiş oldukları tabiîdir. Bunların düşman nakliyatını Amerikan limanlarından çıkarken karşılamaları daha ideal bir hareket olur. Ancak bu hareketten istihdaf edilen maksad, Amerikan limanları önüne büyük miktarda denizaltı gemisi göndermekle elde edilebilir.

Acaba Japonlar, Amerika sahillerine ne kadar denizaltı gemisi gönderebilirler? Her ne kadar Japon bahriyesinin elindeki denizaltı gemisi miktarı tamamen malûm değilse de denizaltı kruvazör denilen 2000 tonluk en büyük tipten 28, 1200 - 1400 tonluk 30 ve 800 - 1000 tonluk 24 ki; ceman 82 denizaltı gemisine malik olduğu (küçük denizaltılar hariç) tahmin edilmektedir.

Japonya ile Amerika arasındaki mesafenin uzaklığı göz önünde tutulacak olursa 5500 mil tutan bu mesafeye ancak denizaltı kruvazörlerin gönderilmesi bahis mevzuu olabilir. Bu tipten 28 gemi mevcut olduğuna göre bunlardan Amerika sahillerine 10 - 12 gemi gönderilmesi mümkündür. Bunlar bir defa aldıkları mahrukatla 16000 mil katedebilirler. Denizaltı kruvazörlerin üslerinden Amerika sahilindeki harekât sahasına varmak için hiç durmadan 16 - 18 gün seyretmeleri lâzımdır. Binaenaleyh Amerikaya gidiş geliş müddeti bir ayı tecavüz eder. Bu denizaltıların Amerikan sahillerinde kalacakları müddet ise azamî bir aydır. Bu müddet zarfında torpillerini çok iktisatlı kullanmak mecburiyetindedirler. Gerçi vâsi Amerikan sahillerinde harekât için 10 - 12 denizaltı gemisi mühim bir kuvvet teşkil etmez. Lâkin Panama kanalından garba geçecek bütün Amerikan vapurlarının Japon denizaltıları yüzünden konvoy halinde ve harp gemileri himayesinde seyretmeğe mecbur kalması, bu nakliyata bir çok harp gemisinin bağlanmasını ve bunların da gün geçtikçe yıpranmasını intaç edeceği tabiîdir.

Japonlar Wake adasını zaptettikleri gibi Midway adasını da ele geçirecek olurlarsa Pasifik'in şarkında harekât yapacak Japon denizaltılarının mevcudu bu üslere istinaden fazlalaşır. Hele Hawai adalarını işgal edebilirlerse denizaltı kuvvetinin sıklet merkezi bu adalardaki Perl Harbour üssüne intikal edeceğinden Japonlar için Amerikanın garp sahiline denizaltı gemisi göndermek işi kolaylaşır ve her defasında takriben 30 denizaltı gemisinin harekâtta bulundurulması kabil olur.

Şimdiki halde diğer tip Japon denizaltılarından bir kısmının Filipin adaları civarında ve Cenubî Çin denizinde düşman nakliyatına mâni olmak işiyle tavzif edildiğine ve bazılarının da Avustralya - Singapur yolu üzerinde düşman gemilerini aramakta olduğuna şüphe yoktur. Küçük Japon denizaltılarının sık sık ana gemisinden beslenmek mecburiyeti olduğundan bunların uzak harekât sahasına gönderilmesi mevzuu bahs olamaz. Bunlar ancak yakın mıntakalardaki harekâta tahsis edilebilirler.

Müttefik devletlerin denizaltılarına gelince; bunların miktarı takriben yüz gemiye baliğ olmaktadır ve yüzde seksenini Amerikan denizaltıları teşkil etmektedir. Bu denizaltılardan bir kısmı Japon adaları etrafında ve Japonyadan harp sahnesine giden yollarda bir kısmı da Japon kıtalarının ihraç edildikleri mıntakalarda av aramaktadırlar. Üsleri Filipin, Felemenk Hindistanı adaları ve Singapurdur. Amerikalıların uzak mesafelere göndermek üzere denizaltı kruvazörleri Japonlardan azdır. Amerikan denizaltılarının ekserisi 1000 - 1400 tonluk olup bir defa aldıkları mahrukatla dokuz bin mil uzağa gidebilirler. Maamafih Japon nakliyat yollarına yakın ve bilhassa Çin denizinin cenup tarafında üslendiklerine göre bunlar müessir surette kullanılabilirler.

Şimdiye kadar ne Japon ve ne de Amerikan denizaltılarının gemi kafilelerini yakalıyarak toplu bir halde hücuma geçtiklerine dair haber gelmemiştir. Fakat Japonların bu usulü Almanlardan öğrendiklerine ve fırsat bulunca tatbik edeceklerine ihtimal verilebilir. Maamafih harp sahalarına Amerikan nakliyatının ancak bugünlerde başlamış olduğu nazarı dikkate alınırsa Japon denizaltılarının konvoylara hücum ettikleri haberinin gelmesi yakındır. Diğer taraftan Amerikan denizaltılarının da Amerikadan kalkarak harp sahasına gelmeleri zamana mütevakkıf olduğundan bunların da ancak son günlerde Japon nakliyatına taarruz etmeğe başladıklarına şahit olmaktayız.

Hülâsa; Pasifikteki denizaltı harbi her iki muharip taraf için harekât sahasının vüsati ve ayni zamanda dağınık vaziyette bulunması sebebil. Atlantikteki denizaltı harbi derecesinde şiddet ve kesafet arzetmemektedir. Şayet uzak doğu harp sahnesine Amerikan ordu ve malzemesi Avustralya üzerinden ve yahut Afrikanın cenubundan dolaşmak suretile gönderilecek olursa Japon denizaltılarının, bu nakliyatı iz'aç etmeleri çok güçleşecek ve hattâ mümkün olmıyacaktır. Buna mukabil Avustralyanın şimal limanlarına üslenecek Amerikan denizaltıları, Japonların cenuba doğru istilâ hareketine karşı büyük mâni teşkil edecektir.

Önümüzdeki günlerde uzak doğuda her iki tarafa büyük mikyasta denizaltı harekâtını tatbik için müsait fırsatlar zuhur edecektir.

A. B.

Çocuk Esirgeme Kurumunun teşekkürü

Çocuk Esirgeme Kurumu İstanbul Merkezinden: Kartal kazası Maltepe nahiyesi belediye reisi bay Harun Tuna, köyün fakir çocuklarını giydirmek üzere Çocuk Esirgeme Kurumuna 205 lira teberrü etmiştir. Bu hamiyetli vatandaşımıza âlenen teşekkür etmeyi bir borç biliriz.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

YELPAZE

Elindeki tepsi ile muhasebeden evrak kalemine doğru yürüyen çaycıyı çağırdı ve sonsuz bir nezaketle:

— Lûtfen bana da bir ıhlamur getirmeniz kabil mi?.. dedi.

Çaycı biraz evvel muhasebe müdür muavininin «buz gibi soğumuş!.» diyerek iade ettiği bir bardak ıhlamuru onun masasına koydu. Vakıa Şakir Raşid de muhasebe müdür muavni gibi bu ıhlamuru son derece soğumuş buldu amma hiç sesini çıkarmadı. Zaten kendisi balıklardan bile sessiz bir adamdı. Koca dairenin içinde bir gölge gibi dolaşır, ancak bir şey sorulduğu zaman ağzını açardı.

Fevkalâde terbiyeli idi. Hademelerle «zatı âliniz», «bendeniz». «lûtfeder misiniz?» gibi kelimelerle konuşurdu. Çalışkandı da...

Gözleri miyop olduğu için masasının üzerine fazla eğdiği başını saatlerce kaldırmazdı

Kuzu gibi insandı. 29 senelik memuriyet hayatında onun gayet hafif surette olsun bir kere bile hiddetlendiği, hiç sinirlendiği görülmüş değildi.

Sonra 29 uzun yılını geçirdiği bu büyük dairede ne odasını ve ne de masasını değiştirmiş değildi.

Bu kadar uzun zaman içinde birkaç müdür gelmiş, gitmişti. Vaktiyle kendi maiyetinde çalışan memurlar arasında yavaş yavaş terfi ederek onun âmiri bile olanlar vardı.

Halbuki Şakir Raşid 29 sene evvel «Kuyudatı sabıka» kaleminin pencere yanındaki şu köşesine dikilmiş bir ağaç gibi idi. Yerinden kımıldamamış, bir tek adım atmamıştı.

Fakat halinden hiç şikâyet ettiği görülmüş değildi. Hattâ kendisi lâkırdı söylemek zorunda kaldığı zamanlar da hayatından memnun görünürdü:

— Burasını seviyorum derdi otuz yıla yakın bir zamandanberi çok alıştım. Âdeta şu bina ikinci bir evim oldu.

Aynı odada beraber çalıştığı genç arkadaşları pek şakacı insanlardı. Meselâ kendisini daima: «Üstad!.» diye çağırırlardı. Halbuki Şakir Raşid bu sözü bir türlü kendisine yakıştıramaz renkten renge girer, pek ziyade utanır:

— Rica ederim, bendenizi mahçup ediyorsunuz?. Bendeniz kim? Üstadlık payesi kim?. diye kekelerdi.

Yalnız «Kuyudatı sabıka» kalemindeki genç memurların son derecede merakını uyandıran bir şey vardı. Şakir Raşidin masasının yanında duran uzun dolabın en küçük çekmecesi!..

Evet bu çok esrarengiz bir çekmece idi. Yirmi dokuz sene içinde Şakir Raşidin orayı bir arkadaşının yanında açtığı hiç görülmemişti. Yalnız iki kere Şakir Raşid burayı karıştırırken yakalanmıştı. Ve bu iki hâdise de arkadaşları arasında büyük dedikoduların çıkmasına sebep oldu. İlk vaka şöyle geçti:

On sene evvel bir öğle paydosu idi. Haziran ayının pek sıcak günlerinden biri... Dairede Şakir Raşidden başka kimse kalmamıştı. Çünkü o hiç bir zaman öğle paydoslarında dışarıya çıkmaz, gazete kâğıdına sararak evinden getirdiği yemeğini dairesinde yerdi. Gene böyle yapmıştı. Yemek için dışarıya çıkan memurlar arasında Vedad adında bir genç de vardı.

O günü, sıcaktan olsa gerek Vedadın canı yemek istemiyordu. Mahallebicide bir sütlâçlı dondurma ile küçük bir bira francalasının yarısını yedikten sonra daireye döndü.

Lâkin kalem odasına girdiği zaman Vedad, kendisini son derecede şaşırtan bir manzara karşısında kaldı. O senelerdenberi esrarını muhafaza eden küçük çekmece açılmıştı. Önünde Şakir Raşid duruyor ve çekmecenin içindeki bir şeye hayran hayran bakıyordu. Lâkin bu vaziyet ancak bir an sürebildi.

Şakir Raşid kalem odasının eşiğinde duran Vedadı görünce yıldırımla vurulmuşa döndü. Yüzü kıpkırmızı, çuha rengini aldı.

Küçük çekmeceyi, büyük bir telâş içinde hızla itti. kapadı. Ve sanki anahtarını elinden zorla birisi alacakmış gibi onu acele ile kilitledi. Ve nihayet küçük kara anahtarı yeleğinin cebine atarak masasına döndü. Gayet ağır hareketli bir adam olduğu halde bütün bu yaptıkları ancak yarım dakika sürmüştür.

Vedad gördüklerini arkadaşlarına anlatınca küçük çekmece hakkındaki merak artık son dereceyi buldu.

İnceden inceye Şakir Raşidin ağzını aramağa başladılar. Lâkin bu hiç para etmedi. Çekmece hakkında bir şey öğrenemediler. Bundan sonra açıktan açığa sordular. Lâkin Şakir Raşid dişe dokunur bir tarzda cevap vermedi.

On sene, evet tam on sene bu meseleyi öğrenmek için çalıştılar amma fayda etmedi...

İkinci hâdise bundan bir ay evvel oldu. Bu sefer Şakir Raşidi çekmeceyi karıştırırken dairenin en muzip, en çok konuşan memuru Süleyman gördü.

Geçen ay bir akşam üstü bütün memurlar daireden çıkmışlardı. Süleyman masasının üstünde dolma kalemini unuttuğunu hatırlayınca geri dönmüştü...

İşte o zaman on sene evvelki aynı manzara!.. Küçük çekmece açık ve Şakir Raşid önünde... Süleymanla göz göze gelince adamcağızda müthiş bir şaşırma. Çekmeceyi hızla, telâşla kapatış!..

İşte o gündenberi arkadaşlarının gene bütün meraklarını Şakir Raşidin küçük çekmecesi teşkil ediyordu.

Artık kendisine açıktan açığa takılmağa başlamışlardı:

— Üstad... Allah aşkına çekmecende ne var?.. Muhakkak eve götüremediğin bazı eski aşk mektupları olsa gerek!..

— Hele hele... Kimbilir o mini mini çekmece ne derin, ne ateşli hâtıraları koynunda saklıyordu... Söyle, söyle...

— Belki de güzel bir kadın fotoğrafı!.. Vay hain vay... Her gün küçük anahtarınla o çekmeceye demek bir kadını kilitliyor, hapsediyorsun. Odada kimse olmadığı zaman bir zindancı gibi gidip çekmeceyi açıyor, bu güzel kadına hayran hayran bakıyorsun... Velevki kilit kürek altına sakladığın güzel kadın bir hayalden, bir fotoğraftan bile ibaret olsa gene esrarengiz bir iş yapıyorsun demektir. Gidi «Güzeller zindancısı» gidi!.

— Kuzum üstad söyle... O çekmecenin içinde eski bir aşkın izlerini, elde kalan enkazını mı saklıyorsun?.

Bütün bu alay dolu cümleler karşısında Şakir Raşid gülümsemeğe çalışıyor:

— Ne haddime düşmüş efendim?.. Bendeniz kim? Aşk kim?.. cevabını veriyordu.

Geçenlerde fevkalâde bir hâdise oldu. Şakir Raşid bir iş için Adanaya gitmişti. Umumi müdür onun kalemine ait çok eski bir dosyanın çıkarılmasını istedi. Lâkin buradaki binlerce dosyanın fihristi daima Şakir Raşidde bulunurdu. Şakir Raşid dolabının bütün gözlerini kilitlemiş ve anahtaları da bırakmağı unutmuştu. Memurlar bu vaziyeti umumi müdüre anlattılar. Müdür:

— Canım efendim, bir çilingir getirtip dolabı açtırınız. Bu fevkalâde mühim bir iştir. Vekâlet o dosyayı istiyor... Hemen bir çilingir bulunuz.. dedi.

On beş dakika sonra çilingir gelmişti. Müdür de dolabın açılmasında bulunmak istemişit. Çilingire bizzat kendisi emretti:

— Bütün şu gözleri birer birer aç... Evvelâ şu küçük çekmeceden başla!..

Çekmece hakkında hiç bir şey bilmiyen müdürün bu sözleri bütün memurları heyecana düşürmüştü. İşte demek 29 senedenberi üzerindeki esrar perdesi bir türlü kaldırılamıyan çekmece şimdi gözlerinin önünde açılacaktı. Adeta hepsine hafif bir yürek çarpıntısı gelmişti.

Çilingirin kilit içindeki âleti küçük bir çıkırtı yaptı. Ondan sonra mini mini çekmece açıldı. Müdürle beraber bütün memurların başları o tarafa çevrilmişti... Herkes hayret içinde idi. Çünkü çekmecenin içinde bir yelpaze vardı. Tüyül, şık beyaz bir yelpaze!..

Müdür bunu eline aldı:

— Tuhaf şey!.. dedi. Şakir Raşidin çekmecesinde bu!.. Gülümsedi ve yelpazeyi yerine bıraktı.

Artık ertesi günden sonra bu şık, tüylü yelpaze kalemde elden ele dolaşıyordu. Tahminler doğru çıkmıştı. Çekmecede yıllardanberi bir aşk hâtırası yatıyordu. Ve bu yelpaze kimbilir nasıl bir kadına aiddi.

Dört gün sonra daireye dönen Şakir Raşide gayet meraklı bir kabul resmi tertip olundu.

Şakir Raşid odadan içeri girer girmez kalem arkadaşı Süleyman:

— Aman bugün ne kadar da sıcak!.. diyerek çekmeçeden çıkarılan yelpazeyi sallamağa başlamıştı. Şakir Raşid evvelâ bunun farkına varmadı. Süleyman:

— Ne sıcak, ne sıcak!.. diye mübalâğalı bir tarzda yelpazeyi sallayıp eğlenmeğe başlayınca başını çevirdi ve onu gördü.

Ve işte o zaman pek müthiş bir şey oldu. Şakir Raşid bir dakikada bambaşka bir insan haline girdi. Gözleri döndü. Yüzü mosmor kesildi:

— Bu ne kepazelik!.. Eğlenecek başka şey bulamadın mı?.. diye bir kaplan gibi Süleymanın üzerine atıldı. Çocuğu zorla onun elinden aldılar.

O sakin, o kuzu gibi adamın bu hali onları hayretten dondurmuştu. Biraz daha gevşek davransaydılar Şakir Raşid, Süleymanı parçalıyacaktı. Lâkin bir arada yelpazeyi onun elinden almayı da unutmamıştı.

Ertesi günü Şakir Raşid becayişini istedi... Ve bir müddet sonra da 29 senedenberi pek memnun olduğu odasından, masasından ayrıldı... Bazan bir yelpazenin. bir insanın hayatında ne mühim bir mevkii oluyor!..

Hikmet Feridun Es

Günlük Borsa

13 İkincikânun 1942

	L. K.
% 7.5 933 Türk borcu I, II, III.	23.35
» 5 1938 ikramiyeli	20.30
» 5 1933 ikramiyeli Ergani	21,90
» 7 1934 Sivas-Erzurum I Kupon kesik	19.68
» » 1934 Sivas-Erzurum 2-7	19.80
» 7 1941 Demiryolu istikrazı	—19.77
» 2 1932 Hazine bonoları	56.50
» » 1935 Hazine bonoları	16.50
» » 1938 hazine bonoları	27,25
A. Demiryolu tahvili I - II	49,25
A. Demiryolları tahvili III	48.50
A. Demiryolu mümessil senet	45,—
T.C. Merkez bankası	142.50
T. İş bankası nama muharrer	12,35
T. İş bankası (hamile ait)	12,85
T. İş bankası mümessil his.	160,—
A. Demiryolları şirketi (% 60) Kupon kesik	26.60
A. Demiryolları şirketi (% 100) Kupon kesik	44.25
Eskihisar çimento	10.85
Kredi Fonsiye 1903	112.50
» » 1911	107.50
» » Amorti	59.—
» » Kupon	1,45
Türk altını	29.95
Külçe altın bir gramı	4.30
Osmanlı bankası (banknot)	3.10
Londra üzerine 1 sterlin	5.20
Nevyork üzerine 100 dolar	129.20
Madrid üzerine 100 pezeta	12.84
Stokholm üzerine 100 kuron	30.75

Yüksek İktısad ve Ticaret Mektebi Mezunları Cemiyetiniden:

Mektebimizin 59 uncu yıldönümü münasebetile 16/1/942 cuma günü saat 14 de mektepte yapılacak tören ve saat 16,30 da Taksim Belediye gazinosunda verilecek çay davetiyelerini aldırmak üzere arkadaşlarımızın aşağıdaki adreslere müracaatları rica olunur:

1 — Cemiyet merkezi: Galata Tahir han, Mehmet Kavala Tel: No. 42673.

2 — Mektep: Talebe Neşriyat ve Yardım, bürosu Rıza Akbora Tel. No. 21523

ZAYİ — Eminönü nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremle trikotaj ve çorap kooperatifinden aldığım cüzdanlarımı zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Kadirga Şehsuvar bey sokağı No. 37 de mukim 324 tevellütlü Ali oğlu Mehmet Ali Çabuksezer

ZAYİ — Arapgir nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremi ve beraberinde Eminönü yabancı askerlik şubesinde mukayyit sakat raporumu kaybettim. Yenilerini alacağımdan eskilerinin hükmü yoktur.

331 doğumlu Malatya Arapgir Yukarı Yayanlı köyünden ölü Ahmet oğlu Mevlûd Köseoğlu

RADYO

Bugünkü program

12.30 Program, 12.33 Piyasa şarkıları, 12.45 Ajans haberleri, 13.00 Müzik: Fasıl, 13.30 Karışık program (Pl.), 18.03 Dans orkestrası, 18.25 Konuşma, 18.45 Radyo Çocuk klübü, 19.30 Ajans haberleri, 19.55 Karışık şarkı ve türküler, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Bir halk türküsü öğreniyoruz, 21.00 Ziraat Takvimi, 21.10 Karcığar ve eviç makamından şarkılar, 21.30 Konuşma, 21.45 Riyaseticümhur bandosu, 22.30 Ajans ve borsa haberleri, 22.45 Dans müziği (Pl.).

Yarın sabahki program

7.30 Program, 7.33 Hafif program (Pl.), 7.45 Ajans haberleri, 8.00 Hafif programın devamı (Pl.), 8.30 Müzik (Pl.).

İstanbul erkek lisesi mezunlarının müsameresi

İstanbul erkek lisesi mezunlarının tanışmasını ve aralarında birlik, sevgi ve saygı duygularının kuvvetlenmesini temin için yapılan senelik mutad toplantıları 17/1/942 cumartesi günü Parkotel üst salonunda olacak ve saat 14,30 dan 19 a kadar sürecektir.

Elde edilecek bütün hasılatla, kahraman askerlerimize kışlık hediyeler alınacaktır. Davetiyeler, mektepten tedarik edilebilir.

İlk öğretim

Maarif Vekilliği tarafından neşredilmekte olan bu Haftalık gazetenin 96 ve 97 nci sayıları çıkmıştır.

Beyoğlu Halkevinden:

15/1/942 perşembe günü Halkevimizde bayan Melek Celâl Sofu tarafından verileceği evvelce ilân edilmiş olan konferans, konferansının rahatsızlığına binaen başka bir güne talik edilmiştir Tesbit edilecek gün ayrıca ilân edilecektir.

Türk Oto Rino Laringoloji Cemiyetinden:

Senelik kongremiz 19/1/942 pazartesi saat 18 de Etıbba Odasında yapılacaktır.

Bayan aranıyor

7 yaşında bir çocuğa bakmak ve her türlü konforu havi bir apartımanın idaresini deruhte edebilecek ciddi, namuslu ve liyakatli bir bayan aranıyor. 49383 numaraya telefon edilmesi.

SİNGAPUR KORSANLARI

Tefrika No. 10 Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Hamdun kendi kendine söyleniyordu. Kava - Muranın ada hâkimi tarafından yakalattırılmasından çok memnundu.

Yamada bir aralık Hamdunun yanına sokuldu:

— Keşki şu adaya balık almağa seni gönderseydim. Ada hâkimi ile daha iyi anlaşırdın.

— Sultan Müslim söz anlamaz bir adam değildir. Melâî âleminin en büyük hükümdarı adaletten ve doğruluktan başka bir şey sevmez. Eğer Kava - Mura ona karşı gelmez ve sözlerini saygı ile dinlerse çabuk kurtulur., biz de yolumuza — zarar görmeden — devam ederiz

— Adalılardan bana hiç bir zarar gelmez. Onlar karada, ben deniz üstündeyim.

— Denize güvenmek doğru olmaz. Onlar isterse, yangın kundakları yağdırırlar ve bizi buradan çabuk kaçırırlar

— Yangın kundakları mı dedin?

— Melâîlerin yangın kundaklarını duymadın mı? Sahilde sapanları bir saatte yüz kundak atabilir. Bunlardan birinin gemiye isabeti kâfidir. Hepimiz mahvoluruz.

Yamadanın canı sıkıldı.

— Ben Borneolularla döğüşe gelmedim. Buradan biraz yiyecek alıp gideceğiz. Acaba Kava - Mura sultana karşı gelir mi dersin?

— Kava - Murayı sen benden iyi tanırsın! O, senin adamındır. Sultan Müslim'e boyun eğerse kurtulur.

— Eğmezse?...

— Ateşte yanar.

Yamada gözlerini açarak homurdandı:

— Sen de benim kanımı büsbütün tepeme çıkardın! İçime su serpecek bir şey söylemedin..

Geminin arka küpeştesinden Takakonun sesi işitildi:

— Baba! Sahile bir Rişka [1] geldi., içinde iri boylu, başı tüylü bir adam var.

Yamada uzaktan baktı:

— Bu mutlaka sultanın adamlarından biridir..

Sahilden gemiye işaret verdiler.

Yamada sert bir sesle bağırdı:

— Haydi Hamdun.. kayığa atla. Bir haber var.. şu adamla git konuş bakalım.. ne istiyor acaba?

Hamdun kayığa atladı, sahile gitti.

Yamada güvertede sabırsızlanıyordu.

— Keşke şu uğursuz adaya uğramasaydık..

Ti - Pi, reisi teselliye çalıştı:

— Merak etmeyin.. Hamdun bu işi halleder. İrap ederse sultana onu göndeririz.

Gemide Yamadadan daha fazla heyecana düşenlerden biri de korsanın kızı idi. Takako, Kava - Murayı sevdiğini şimdi anlamıştı. Kendi kendine:

— Ya gelmezse?...

Diye üzülüyor ve kalbinin çarptığını hissederek aşağı yukarı koşuyordu.

Aradan çok geçmedi; Hamdun sahilden döndü.. gemiye çıktı. Yamadanın ilk sözü şu oldu:

— Kava - Mura nerede?

Hamdun, korsanı sinirlendiren bir tavırla cevap verdi:

— Kava - Mura üç yıl önce bu adadan geçerken bir Melâî kayıkçısını yaralamış. Sultan Müslim onu görünce tanımış.. «tazminat olarak ya yüz altın verirsin; yahut sol elini kaybedersin!» demiş. Sultanın bu teklifini size bildirmek üzere saraydan Rişka ile gelen bir memur şimdi sizden cevap bekliyor.

Yamada bunu duyunca yumruklarını sıkarak haykırdı:

— Vay alçaklar! Bizi tuzağa düşürdüler demek. Bizden para çekmek için güzel bir bahane.

Hamdun, sultan Müslimin adaletinden bahsetmek istedi. Fakat Yamada çok hiddetliydi:

— Sus! Bana bu hilekâr sultanı medhetme! Ben onu senden iyi tanırım.

Diye bağırarak dolaşmağa başladı.

Ti - Pi soğukkanlılıkla işe karıştı:

— Paranız varsa, verin.. Kava - Mura başka türlü kurtulmaz. Eğer onun yüz altın değeri yoksa, kolunun kesilmesine razı olursunuz!

Sultan Müslimin teklifi çok ağırdı.

Filipinden alınan korsanlardan biri o sırada ortaya atıldı:

— Üç yıl önce ben burada idim.. Kava - Mura bir küçük korsan gemisiyle limana gelmişti.. sahilde bir kayıkçı ile kavga etti ve bıçağını çekip savurunca, kayıkçının sol eli bileğinden koptu, denize düştü. Kayıkçı: «Adalet isterim» diye bağırarak saraya doğru koşuyordu. Bu esnada Kava - Mura gemiye kaçmağa ve derhal limandan uzaklaşmağa muvaffak olmuştu.

Dedi. Korsanın bu şehadetiyle de anlaşılıyordu ki, Kava - Muranın tevkifi boşuna değildi.

Yamada bu hikâyenin hakikat olduğuna inanmıştı. Fakat, Kava - Muranın bir elini kurtarmak için yüz altın verecek parası yoktu. Olsa bile. Singapurda ona para lâzımdı; Buronide sultan Müslime yüz altın haraç vermesine imkân yoktu.

Yamada çok müşkül bir durum içinde ne yapacağını şaşırmıştı.

***

Kava - Mura'nın kolu kesilecek mi?

Takako babasının yanına yaklaştı:

— Kava - Mura Japonyada tanınmış bir Samurai [2] idi, baba! Korsanlığa başlıyalı çok olmadı. Onun hâtıralarını ve yararlıklarını unutmak nankörlük olur. Ada hâkiminin istediği parayı verip Kava Murayı kurtarmalıyız.

Yamada gözlerini açarak:

— Benim o kadar param yok..

Deyince, korsanın kızı boynundaki incileri koparıp babasına uzattı:

— Bunları al.. Sultana götür. Umarım ki, istediği paradan daha değerlidir.

Denizciler hayretle birbirlerine bakıştılar.

Yamada gülümsedi:

— Bunları sen annenin hâtırası olarak küçüktenberi boynunda taşıyordun. Tanınmış bir Samuraiyi felâketten kurtarmak için gösterdiğin bu yararlığı ölünceye kadar unutmıyacağım.

Ti - Pi hayretini gizliyemedi:

— Kava - Mura gerçekten talihli bir insanmış. Takakonun bu fedakârlığını babasından ziyade Kava - Mura unutmamalıdır.

Yamada inci dizisini bir mendile koydu. Hamduna uzattı:

— Haydi, bunları al, sultanın memuruna teslim et.. ve sultana benden selâm götürmesini de söyle.

İki tekerlekli Rişka sahilde duruyor ve sultanın memuru cevap bekliyordu. Hamdun incileri aldı, kayığa atladı, sahile doğru gitti.

Takako babasiyle beraber güvertede sabırsızlıkla Kava - Murayı bekliyordu.

Acaba Takakonun incileri genç korsanın elini kurtarabilecek miydi?

★

Şimdi sultan Müslimin sarayı önündeyiz.

Burası çamurla sıvanmış üç odalı ve bir katlı bir binadır. Dışı beyaz kireçle boyanmış ve büyük kapısının bir kanadında «Allah» diğer kanadında «Muhammed» yazılmış olan sarayın önündeki meydanda yüzden fazla kargılı muhafız halka halinde dizilmişler.. Sultan Müslim sarayın kapısı önünde bir sedire oturmuş cevap bekliyor. (Arkası var)

[1] El ile itilir iki tekerlekli küçük araba..

[2] Japonca «muharip» demektir.

EY KADER!

Aşk ve macera romanı

Tefrika No. 139 Nakleden: (Vâ - Nû)

Yelpaze taciri, içeri girer girmez, odaya bir göz gezdirdi. Galibenin, ressamın yanbaşında elinde resim fırçası, ayakta durduğunu görünce, gözleri garip bir alevle parladı. Ressamın sıhhatini sorduktan sonra Galibeye döndü:

— Aldanmıyorsam Galibe Ramiz hanım sizsiniz. Sizi tekrar gördüğümden dolayı, cidden memnun oldum. Üstaddan ders alıyorsunuz?

— Evet, efendim!

— Arkadaşım Şevket beyden daha kıymetli bir üstad bulamazsınız! Sizi tebrik ederim.

Şahin, ağzını açtı, Güzelbahçe sokağından arkadaşı Fehri beyle geçerken, bu fırsattan istifad eederek, sıhhat ve hatırını sormağa geldiğini ressama anlattı. Ressam:

— Sıhhatim pek fena azizim; günden gün sönüyorum. Şimdiden ahreti boylamağa hazırlanmalıyım.

Yelpaze taciri, ressamı teşci etmek istedi:

— Daha çok yaşarsınız, azizim; maşallah renginiz yerindedir. İstirahatle ve sıkı bir tedavi ile iyileşebilirsiniz. Önümüz de bahar; her halde ayağa kalkarsınız.

Şahin, ihtiyar ressamla görüşürken, Galibeye de gözlerile yiyecekmiş gibi bakıyordu. Galibenin güzelliği, taraveti, gençliği bu ihtiyarı divaneye çevirmişti. Bu saf ve temiz kızı, muhakkak eline geçirmeğe azmetmişti. Bu emeline varmak için maddî hiçbir fedakârlıktan çekinmiyecekti. Bu taptaze, bu tertetmiz kız, kendinin olacak, kendisinden evvel başka birinin el uzatmasına müsaade etmiyecekti.

Fakat Şahin, bu çirkin ve kötü niyetlerini gizlemeği lüzumlu görüyordu.

Ressam Şevket, bundan birkaç sene evvel büyük bir şöhret kazanmıştı. Yaptığı tablolar, zengin tabaka arasında, pek yüksek fiatlerle kapışılıyordu. Sanattan çoktanberi çekildiği halde, Şevket imzasını taşıyan tablolar, hâlâ rağbette idi. Yelpazeci, bu ziyaretini güya kendisinden tablo satın almak bahanesile yaptığını göstermek için ressama sordu:

— Bana satacak eserleriniz yok mu?

Şahin, ressamla görüşürken, Fahri de Galibeye yaklaşmış, elinde tuttuğu yelpaze modelini tedkik eder gibi davranarak, tatlı bir sesle:

— Enfes bir model; sizi tebrik ederim Galibe hanım; sözlerini kulağına fısıldamıştı.

Galibe, mavi gözlerini yukarı kaldırınca, Fahrinin koyu siyah gözlerile, kendisini baştan ayağına kadar süzdüğünü görerek kıpkırmızı kesildi. Kızcağız, bu sabit bakışlardan şaşırdı:

— İzam ediyorsunuz beyefendi; bu eser, o kadar güzel değil. Biraz evvel, hocam Şevket bey, çizdiğim resimde bazı hatalar bulmuştu.

Fahri, Galibeye doğru eğildi ve sesini alçaltarak devam etti:

— Şahin beyin, bu husustaki düşüncelerini size mahrem olarak söyliyebilirim: Şahin beye, ne arzu ederseniz, satabilirsiniz. Vakıa, arkadaşımın sırrını faşetmek doğru değil amma, size karşı beslediğim sempati dolayısile bunu yapıyorum.

Fahrinin bu sözleri, Galibeyi sevindireceğine midesini bulandırdı. Esasen kızcağız, Fahrinin ve Şahinin bir an bile üzerinden ayrılmıyan bakışlarından fena halde sıkılıyordu. Bereket versin ki, bu ziyaret uzun sürmedi. İhtiyar ressamın, yelpazeciye satacak eserleri yoktu. Konuşma, eski hatıraların yadedilmesine inhisar ettir. En nihayet Şahin, doğrudan doğruya Galibeye hitap etti:

— Yakında bana yeni resimli yelpazeler getirecek misiniz?

— Belki!..

— Bu evde oturduğunuzu bana söylememiş miydiniz?

— Evet.

— Evinizde mi çalışıyorsunuz?

— Evet, tavan katındaki odamızda.

— Ailenizle beraber oturuyorsunuz değil mi?

— Ailem yok ki...

— Kimsesiz misiniz?

— Hayır, yanımda ablam var.

— Hemşireniz mi var?..

— Evet efendim.

— Sizden daha genç mi?

— Benden 3 - 4 yaş daha büyük.

— Hemşireniz evli mi?

— Hayır.

— Hemşireniz ne yapıyor? O da sizin gibi sanatkâr mı?

— Hayır, çalışıyor.

— Nerede?

— Bir mağazada veznedardır.

— Çalıştığı mağazanın işi ne?

— Tuhafiyecilik...

Şahinin merak damarları kabarmıştı:

— O da sizin gibi güzel ve zarif mi?..

Galibenin yüzü, bu sual karşısında kıpkırmızı kesildi. Bu sualler, kendisini hem yoruyor, hem de sinirlendiriyordu. Fakat teveccühünü kazanmak istediği bir adamın suallerini cevapsız bırakabilir miydi?

— Ben kendimi güzel addetmiyorum. Her halde hemşirem benden daha güzel ve daha zariftir.

— Hemşirenizin adı ne?

— Meliha!

İhtiyar tacir, muhatabının ismini unutmuş gibi görünerek sordu:

— Ya sizin isminiz?

— Galibe, efendim!

— İkinizin de isimleri çok güzel. Sualimi mazur görünüz. Hanım ablanız, çok para kazanıyor mu?

Galibe bu suale cevap vermekten sıkılıyordu. Şahin, kızın çekindiğini görünce, ona cesaret vermek istedi:

— Sıkılmayınız kızım, ben sizin yabancınız sayılmam. Sualime, cevap vermeniz, hanım hemşirenizin menfaati icabıdır. Mağazamda arasıra boşalan memuriyetler var. Bazı dostlarım da birçok defalar benden namuslu memur kızlar istiyorlar. Bu itibarla, sualimde, sizin menfaatinize hizmet etmekten başka bir maksad yok. Bu hizmeti size yapabilirsem, eski arkadaşım Şevket beyi de sevindireceğimden eminim. Size karşı şefkat ve teveccühünü, hasta olduğu halde, ders vermesinden anlıyorum.

Galibe, Şahinin bu izahatı üzerine cevap verdi:

— Hemşiremin aylık kazancı altı liradır. Fakat çalıştığı mağazada uzun müddet kalamıyacağından korkuyor.

— Niçin?

— Çünkü mağazanın patronu değişmiştir. Meliha ise, yeni patronile anlaşamıyor. (Arkası var)

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasından:

10 sene ve daha fazla müddettenberi sahipleri tarafından aranılmadığından dolayı 2999 sayılı kanunun 41 inci maddesi mucibince muhtelif Banka ve Müesseseler tarafından Maliye Vekâleti hesabına muhafaza edilmek üzere Bankamıza devredilen paraların miktarı aşağıda gösterilmiştir.

İşbu paralar Bankamıza devredildikleri tarihten itibaren iki sene içinde sahipleri veya vârisleri tarafından evrakı müsbite ibrazı suretile İdare merkezimize veya Şubelerimize müracaat edilerek alınmadıkları takdirde 2794 sayılı kanunla teşkil olunan Amortisman Sandığına intikal edecektir.

Bu müddetin hitamından sonra vaki olacak müracaatların hükümsüz addolunacağı ilân olunur.

Ziraat Bankası Kütahya şubesinin 10/4/940 tarihli tevdiatı

TL.	İsim ve adres
0.04	Molla Mehmet oğlu Hasan
0.04	Sarı Hüseyin veresesi
1.46	Mustafa kızı Fadik
0.16	Şehirli Oğ. Süleyman Bin Ali
1.69	Arap oğlu Mustafa veresesi
1.67	Arap oğlu Ahmet
7.94	Abdürrahman oğlu Veli
3.93	Derviş oğlu Mehmet torunu Mehmet
1.45	Hacı Mehmet kızları Nafize ve Alime
0.25	Hacı Mehmet kızları Nafize ve Alime
0.06	Necip oğlu İbrahim veresesi
0.82	Hacı Halil eşi Havva
0.14	Durmuş oğlu Hüseyin
0.31	Namaz oğlu Hüseyin eşi Azime

Ziraat Bankası Kırşehir şubesinin 10/4/940 tarihli tevdiatı

0.25	Hüseyin Eyyüp oğlu
1.—	Kara Ali oğ. Hüseyin
1.25	Karafaki oğ. Hamit
2.50	Hakkı oğ. Hakkı
3.10	Osman oğ. Ahmet

Ziraat Bankası Isparta şubesinin 10/4/940 tarihli tevdiatı

0.94	Şehir Yatı Mek. Müdür muavini Hicri
2.11	Hafız Hakkı Otomobilci
0.76	Maliye yazıcılarından Tevfik
0.81	Halk Sinemasında Kâzım

Ziraat Bankası Seferihisar ajansının 24/4/940 tarihli tevdiatı

10.—İbrahim oğlu Hasan

Ziraat Bankası Keşan ajansının 30/4/941 tarihli tevdiatı

5.44 Gümülcüneli Kunduracı Abdülkadir

Ziraat Bankası İstanbul şubesinin 30/4/940 tarihli tevdiatı

95.50	Rıza
14.35	Zehra
35.50	Mehmet

Ziraat Bankası Çankırı şubesinin 23/5/940 tarihli tevdiatı

3.— Çankırının Dibağ Hane mahallesnde Eskici Beber Bekir oğ. Ahmet

Ziraat Bankası İzmir şubesinin 6/6/941 tarihli tevdiatı

5.—	Cuma Ovasında Ali Seyit oğ. Mehmet
20.—	Torbalı Karakuyudan H. Ömer oğ. Mehmet
10.—	Dağkızılcadan Giritli Mustafa
12.—	» Mehmet oğlu Süleyman
12.—	» Mustafa Çavuş
12.—	» Ali oğ. Bekir
5.—	Cuma Ovasında H. Mehmet oğ. Hüseyin

Ziraat Bankası Biga ajansının 6/6/941 tarihli tevdiatı

450.—	Karabiga İaşe Mem. Yahya
2.25	Hususî Muhasebe namına odacı Hasan
10.—	Vefik
5.—	Osman
100.—	Adil Fevzi
3.—	Müteahhit Hasan

Ziraat Bankası Birecik Şubesinin 27/6/940 tarihli tevdiatı

TL.	İsim ve adres
66.47	Halit
24.47	Mehmet
29.47	Davud
24.47	Sadettin
6.48	Bekir
4.48	Nebo

Ziraat Bankası Van Ajansının 27/6/940 tarihli tevdiatı

2.48	Hacı Numan oğlu Mehmet
32.89	Şirket satış memuru Mehmet
1.48	Bekir

Ziraat Bankası Giresun Şubesinin 27/6/940 tarihli tevdiatı

74.93	Feridun zade Mehmet
40.—	Çalık oğlu Yani varisleri ve kızları
40.—	Miranidi zevcesi Rodam
25.—	Çalık oğlu Yani varisleri ve kızları
95.—	Erimez oğlu Haralambo ve biraderleri

Ziraat Bankası Çorlu Ajansının 4/7/940 tarihli tevdiatı

6.87	Saray D. Manika köyünden Hüsamettin oğlu Ömer
6.97	Çorlunun Yulaflı köyüne ait
6.27	» Veli köyüne ait
6.27	» Bakıça köyüne ait
6.27	» Seymen köyüne ait
6.27	» Yakuplu köyüne ait
6.22	» Kara Mehmet köyüne ait
6.22	» Yeniçiftlik köyüne ait
6.22	» İnanlı köyüne ait
6.27	» Şahpaz köyüne ait
12.21	Sarayın Bağçağıl köyüne ait
0.94	Çorlunun Kâzimiye Mehmet köyüne ait
19.47	Sarayın Ahımıhmet köyüne ait

Ziraat Bankası İzmir Şubesinin 16/7/940 tarihli tevdiatı

10.—	Cuma ovasından İncebacak Mustafa
10.—	» » Mustafa oğlu Ali
10.—	» » Mustafa Süleyman
5.—	» » Ali oğlu Salih
5.—	» » Mustafa Pehlivan Ahmet
15.—	Torbalı Dirli köyünde Abdi oğlu Ali
12.—	Değirmendereden Hasan
12.—	Değirmendereden Halil oğlu Halil

Ziraat Bankası Adapazarı Şubesinin 9/7/940 tarihli tevdiatı

0.42	Halim Hoca
9.42	Hasan oğlu Halil

Ziraat Bankası Kocaeli Şubesinin 2/8/940 tarihli tevdiatı

1.50 Nüzhetiye köyünden Dilber oğlu Süleyman

Ziraat Bankası Yalvaç Ajansının 7/8/940 tarihli tevdiatı

12.48 İsim ve adres meçhuldür.

Ziraat Bankası Gemlik Şubesinin 16/8/940 tarihli tevdiatı

39.67 Gürleden Mehmet oğlu Mehmet ve İbrahim namlarına Orhangazi İcra Memurluğuna:

Ziraat Bankası Nazilli Şubesinin 16/8/940 tarihli tevdiatı

3.93 Ömer Lûtfi

TL.	İsim ve adres
1.47	Eyliklerli Ali Onbaşı

Ziraat Bankası Adana Şubesinin 16/8/940 tarihli tevdiatı

2.01	Kesik köyünden Bekir ve rüfekası
2.35	Kesik köyünden Nebi
1.50	Köse köyünden Hasan oğlu Hasan
3.08	Nafia anbar memuru Mustafa
0.98	Ömer Ağa zade Hikmet
4.13	Muallim Ahmet Rasim
4.46	Gerdandan Osman ve rüfekası
9.98	Yunus oğlu Mehmet
1.11	Mühendis Abdüllâtif
1.02	Rabia
3.16	Yusuf oğlu Ali
1.01	Muallim Reşat Nuri
0.98	Ziraat makinisti Bekir
1.27	Eczacı Hasan Basri
0.78	Şükrü Ağa
0.98	Köse köyünden Hasan oğlu Hasan

Ziraat Bankast Antalya Şubesinin 19/9/940 tarihli tevdiatı

1.62	Dişçi Muhlis

Ziraat Bankası Bolu Şubesinin 19/9/940 tarihli tevdiatı

174.22 Devrekli Hasan kızı Raziye

Ziraat Bankası Birecik Ajansının 19/9/940 tarihli tevdiatı

2.48	Abo oğlu Bekir
11.48	Davud
29.48	H. Bekir

Ziraat Bankası Turgutlu Ajansının 19/9/940 tarihli ajansı

2.15	Irlamaz köyünden Karamehmet oğlu ölü Mahmut
5.46	Irlamaz köyünden Karamehmet karısı Ayşe oğlu ve Akkız oğlu ölü Mehmet

Ziraat Bankası Yozgat Şubesinin 19/9/940 tarihli tevdiatı

1.— Hacı ağa zade Ahmet

Ziraat Bankası Ereğli K. D. Ajansının 19/9/940 tarihli tevdiatı

8.92 Ahmet Çavuş

Ziraat Bankası Gülnar Ajansının 19/9/940 tarihli tevdiatı

59.21 Anamur merkez okulu öğretmeni Ali Kaya

Ziraat Bankası Çankırı Şubesinin 26/9/940 tarihli tevdiatı

2.37	Kayıçivi köyünden Emir oğlu Ali veresesi
4.90	» » Abacı oğlu Fatma veresesi
1.65	» » Cebeci oğlu Molla İsmail veresesi
10.50	» » Celep oğlu Ahmet veresesi Süleyman Gökçe
7.68	Çankırıda Yoğurtçu M. Leblebici Emin oğlu Nuri
54.48	Çankırıda Tosunhacı oğlu Hafız Mustafa ve Ali

Ziraat Bankası Çankırı Şubesinin 26/9/940 tarihli tevdiatı

11.49	Müftü oğlu İzzet varisleri
8.21	Çankırıda Maruflu Kerim ağa varisleri Afife, Bahaddin, İsmail
117.73	Çankırının Dabakhane M. Bacakuşu oğlu Hüseyin paşa zevcesi Ayşe

Ziraat Bankası Alucra Ajansının 26/9/940 tarihli tevdiatı

43.52	Baba oğullarından Haydar oğlu Hakkı
3.87	Fol köyünden Osman ve 9 arkadaşı
1.71	Hacı Ören köyünden Mehmet ve 3 arkadaşı
0.47	Kutluca köyünden Hüseyin ve 2 arkadaşı
2.13	Hacı Ören köyünden Küçük oğlu Şükrü

Ziraat Bankası Mecitözü Ajansının 26/9/940 tarihli tevdiatı

2.86 Mecitözü Tanrıvermiş köy Kavuncu oğlu Hilmi

Ziraat Bankası Uluburlu Ajansının 26/9/940 tarihli tevdiatı

33.18 Ölü Ali, kasabanın Bahçe M. Seyrekbasan oğlu Ali

Ziraat Bankası Karamürsel Ajansının 26/9/940 tarihli tevdiatı

5.47 İnebeyli köyünden Osman

Ziraat Bankası Nezip Ajansının 26/9/940 tarihli tevdiatı

3.47 Varidat kâtibi Said

Ziraat Bankası Bilecik Ajansının 26/9/940 tarihli tevdiatı

4.47	Belediye reisi Ali İpek
45.47	Hususî idarenin 31/3/930 T. ve 38/238 tasfiyesi
2.42	Kâmil
81.91	Mahruku zade Cafer

Ziraat Bankası Konya Şubesinin 7/10/940 tarihli tevdiatı

4.26 Aukat Sırrı kızı Turan

Ziraat Bankası İstanbul Şubesinin 7/10/940 tarihli tevdiatı

3.48 Yalovada Rifat

Ziraat Bankası Akşehir Ajansının 7/10/940 tarihli tevdiatı

4.47	Ali Rıza
4.47	Halil oğlu Kâmil

Ziraat Bankası Seferihisar Ajansının 7/10/940 tarihli tevdiatı

9.68	Başkâtip Sırrı
1.84	Osman
1.74	Hüseyin usta

Ziraat Bankası Mardin Ajansının 7/10/940 tarihli tevdiatı

806.42 Mardin İcra Dairesi

Ziraat Bankası Ezine Ajansının 7/10/940 tarihli tevdiatı

17.77	Bistiyo Ruet
1.47	İbrahim oğlu Adil
8.62	Hususî Muhasebe Memurluğu
5.47	Ayvacıklı Hikmet
9.47	Şube Reisi Cemal
15.07	Topçu K. Celâl
2.47	Ahmet usta
8.37	Yaşar kefili Muslih
4.47	Misvak köyünden Cafer ve arkadaşları

Ziraat Bankası Muğla Şubesinin 7/10/940 tarihli tevdiatı

575.62	Ulali Hacı Halit
0.74	Hacı Mustafa
33.97	Hüseyin
19.40	Muğlalı Şerif vereselerinden Seyfi
362.10	Muğlalı Mahmut oğlu Memiş
4.47	Karabörtlenden Başçavuş oğlu Mustafa
4.47	Kızılkayadan Hacı Efendi oğlu Veysel
4.47	Bekir oğlu Hacı Hüseyin Halil
9.47	Macar oğlu Molla Süleyman
4.47	Kavaklıdere nahiyesinden Tahir
9.47	Muğlalı Ali Rıza
4.47	Henzelden Hacı Mahmut oğlu Hüseyin
4.47	Genek köyünden Vişne oğlu Mahmut çavuş
9.47	Kadir oğlu Fatma
4.47	Hacı Süleyman oğlu Ali
4.47	Veli

Ziraat Bankası Trabzon Şubesinin 14/10/940 tarihli tevdiatı

1.32	Çam oğlu Şükrü, Nafia, Ömer
0.35	Serdar oğlu Galip
0.80	Kara Hasan oğlu Abdürrahman
0.39	Kahraman oğlu Kibar
1.32	Çolakoğlu Temel
1.32	Kahramanoğlu Ali
3.32	Maarif oğlu Mustafa
240.52	Derviş zade Tahir ve şeriki Murat oğlu Emin
3.32	Çolak zade Salâhaddin
0.57	Çolak oğlu Salâhaddin
8.45	Çukurçayır kariyesinden Değirmenci oğlu İsmail ağa
25.57	İskender oğlu Ziya
9.07	Karslı oğlu İbrahim
70.88	Derviş oğlu Tahir. Vahit
1.37	Kurt oğullarından Temel oğlu Kâmil

TL.	İsim ve adres
15.32	Askeri Mahfelde İdare H. Reisi Salâhaddin
0.82	Askeri Mahfelde İdare H. Reisi Salâhaddin
4.32	Kalycı oğlu Hamit
4.42	Hacı Razi oğlu Osman
1.72	Hacı Razi oğlu Osman
4.32	Maçka Belediyesi Reisi Eyüp oğlu Mehmet Nuri
1.12	Divrance köyünden Halit oğlu Temel
9.32	Molla oğlu Ömer
1.82	Maruf oğlu Mustafa
7.32	Hüseyin oğlu Ömer
9.16	Mahmut
1.32	Mustafa
93.82	Cevahir Biroğlu
32.82	Kavale köyünden Bekir oğlu İdris
1.32	Ali Yazıcıoğlu Mahmut
247.32	Hacı Kadı oğlu Tahsin
3.77	Hasan Tahsin Sirmeneli
18.16	Mecihpazar Ali oğlu Mühendis
0.64	Öğretmen Tevfik

Ziraat Bankası Boyabat Ajansının 14/10/940 tarihli tevdiatı

40.47 İsmail

Ziraat Bankası Görele Ajansının 14/10/940 tarihli tevdiatı

14.59	Çalış köyünden Ali oğlu Mustafa
15.28	Heri köyünden Güdük oğlu Hüseyin

Ziraat Bankası Gerede Ajansının 15/10/940 tarihli tevdiatı

4.21 Kadı zade Mehmet Ali

Ziraat Bankası Devrek ajansının 24/10/940 tarihli tevdiatı

15.64	Hacı Ali oğ. Ali veresesi
2.97	İsveç grupu tercümanı Mahir

Zraat Bankası Dinar ajansının 24/10/940 tarihli tevdiatı

1.54	Karakuyudan Hatip oğlu Musa
4.47	Başmakcıdan Kavası O. Ali
4.47	» Zorba oğ. Şerif
5.72	» Kara Ali oğ. Osüan
11.97	» Hacı Hafız oğlu Rıza
19.47	» Fedayı oğ. Ahmet
5.72	» Sinirli oğ. Mehmet
4.47	» Fedayı oğ. Osman
4.47	» Tazkırıdan Arnavut O. Ahmet
4.47	Yüreğliden Çallı oğ. Mustafa
4.47	» » » Süleyman
4.47	Kızılörenden Simsar Hasan

Ziraat Bankası Tokat şubesinin 8/11/940 tarihli tevdiatı

0.11 Soğukpınar mahallesi Tekkeli oğ. İ. Hakkı velisi Mehmet

Ziraat Bankası Gelibolu ajansının 8/11/940 tarihli tevdiatı

0.22 Uzunköprülü Osman

Ziraat Bankası Maraş şubesinin 8/11/940 tarihli tevdiatı

1.47	Olucak köyünden Kara Abdullah oğ. Halil
3.07	» » Kamkar Ali oğ. Ahmet
3.97	» » İbrahim oğ. Veli
1.29	ŞekerOba » Musa oğ. Mehmet
0.81	Sarılar » Naci » Mustafa
9.89	Geceli » Meryem oğlu Ahmet
0.58	Ali oğlu Mustafa
2,36	Eloğlu köyünden Kezeke kızı Meryem
0.68	Eloğlu köyünden Osman oğ. Mehmet
2.53	Hacı Veli oğ. Mehmet
0.92	Osman oğlu Mehmet
0.22	Karadere köyünden Halil Hoca
0.24	Öğretmen Abdullah Cevdet
0.17	Öğretmen Şevket
6.50	İçki İnhisar Müdürü Hacı Muhittin
2.28	Gıyasettin

Ziraat Bankası İstanbul şubesi 12/11/490 tarihli tevdiatı

3.49	Ali
6.79	Hüseyin namına Mümtaz
4.49	Macit
6.49	Dimitri Papas oğlu
39.49	Hatice
44.49	Akif
6.34	Şakir
119.49	Müfit ve Petri
2.49	Hayri
1.49	Fehmi
4.49	Eleni

Ziraat Bankası D. Bakır şubesinin 12/11/940 tarihli tevdiatı

11.75	Diyarbakır Eytam Müdürlüğü
85.65	Jandarma Alay Komutanı Muzaffer
3.72	Lice ajansı

Ziraat Bankası Şarkışla ajansının 12/11/940 tarihli tevdiatı

12.56	Harun köyünden Abdürrahman varisleri
20.82	Beykoz köyünden İsmail oğlu Bekir varisleri

Ziraat Bankası Sıvas şubesinin 18/11/940 tarihli tevdiatı

9.21	Sofu Hoca oğlu Ahmet
24.21	Emekli Binbaşı Ahmet
119.21	Tüccardan Süleyman
16.81	Mevlûde
34.32	Kayseri Kapu Mah. Ömer oğlu Asker Ali Rıza

Ziraat Bankası Bergama şubesinin 22/11/940 tarihli tevdiatı

2.47	Değirmencilerden Mustafa
1.48	Cumalı köyünden Hüseyin
1.98	Cumalı köyünden Küçük Ali
4.47	Divanı Hızır mahallesinden Mehmet
2.48	Kınık nahiyesinden Galip namına Hüseyin
4.47	Kınık nahiyesinden Hacı Molla oğ. Ahmet namına Hüseyin
3.17	Zeytin Dağı nahiyesinden Kâzım namına Hüseyin
13.47	Örtülü köyünden Azmak Mehmet
21.30	Manisa Atcılar köyünden
0.74	Sarıcılar köyünden Ömerden
5.48	İsmailden
6.47	Ahmetten
8.07	Abdülkadirin 8597 numaralı hesabından fazla tahsilât
8.48	Kınık Yukarı Mah. den Hasanın 160 No. lu hesabından
8.67	Demirtaş köyünden Halilin 31 No. lu hesabından
10.—	Candarlı nahiyesinden Ahmedin 408 numaralı hesabından
4.48	Zakirin 494 numaralı hesabından
10.70	Narlıca köyünden İsmailin 474 No. lu hesabından
7.47	Ömer Çavuşun 478 No. lu hesabından
10.67	Küçük Yaya köyünden Hasanın 343 No. lu hesabından

Ziraat Bankası Hendek ajansının 22/11/940 tarihli tevdiatı

4.83	Murat
1.53	Ahmet

Ziraat Bankası Safranbolu ajansının 22/11/940 tarihli tevdiatı

14.48	Hacı oğlu Recep
19.48	Uzunoğlu Mehmet
19.48	Divrikler K. İbrahim
14.48	Emiroğlu Hasan

Ziraat Bankası Turgutlu ajansının 22/11/940 tarihli tevdiatı

21.97 Hususî Muhasebe memurluğu

Ziraat Bankası Salihli ajansının 22/11/940 tarihli tevdiatı

2.74	Mehmet
7.24	Sabri
4.24	Osman

Ziraat Bankası Çorum şubesinin 22/11/940 tarihli tevdiatı

0.28	Dava Vekili ve İtam Müdürü sabıkı Sadullah
0.05	Alay 38 komutanı Nazmi ailesi Selma
0.25	Askerî arpa müteahhidi Mustafa
1.56	Battal oğlu İsmet
5.38	Tütek oğlu Nuri

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasından:

[Baştarafı 7 nci sahifede]

TL.	İsim ve adres
	Ziraat Bankası Çorum Şubesinin 22/11/940 tarihli tevdiatı
1.47	Alay 38 Mutemedi Vasfi Alay İdare Hey'eti namına
1.66	Çorbacı oğlu Rifat
4.77	Havza Nakliyat anbarı Müezzin oğlu Şeref
32.69	Makinist Galip Hususi İdarenin emriyle
1.17	Velyettin Hayati
0.80	Battal oğlu İhsan
	Nazilli şubesinin 4/12/940 tarihli tevdiatı
10.98	Ahmet
	Ziraat Bankası Keşan ajansının 4/12/940 tarihli tevdiatı
38.12	Muhacir köylü Mehmet Ali
9.06	Muhacir köylü Şerif
35.37	Boğandikli Mustafa oğlu Ahmet
27.46	İpsalalı Hafız Tevfik
	Ziraat Bankası İzmir şubesinin 28/12/940 tarihli tevdiatı
0.69	Müfide Muzaffer
0.69	Recai, İzmir Sanayi Müdürü
0.67	Fadıl, Menemen Zafer Sineması
0.69	İsmet Na. Kocası Sürurî Kasaba hattı Komiseri
0.63	Osman, Hususi Muhasebe tahsildarı
0.69	Necati, Çakal oğlu Han No. 17
0.68	Salih, Kestellide No. 36 Emin Efendi fırınında
0.68	Nüshet, Karşıyaka Selimiye No. 8
0.68	Melâhat. Vilâyet şoförü Ali Rıza kızı
0.68	Kemal, Vilâyet şoförü Ali Rıza oğlu
0.68	Osman. Gümrükte arabacı başı
0.67	Rauf. İş Bankasında hademe
0.67	Zehra, Bankamız eski hademesi
61.24	Ali, Turan Yağ Fabrikasında ateşçi
29.15	İbrahim, Alsancak Akdeniz So. No. 10
1.20	Rasim, 4 üncü Kara Osman Çarşı No. 13
1.13	Ali Niyazi, Karataş 9 Eylûl Garajında
4.01	Mehmet Cevdet, Alsancak Baş Muallimi
1.23	Cemile. Fatih mahallesi Hasan Ağa Sok. No. 46
1.33	Mediha, Alay 3) T. 1 B. 3 K. yüzbaşı Yusuf Ziya eşi
2.30	Mustafa Lûtfi. Karşıyaka Rayegân Sok. No. 9
2.35	Hasibe. Göztepe Tramvay Cad. 758
2.10	Vahit İpekçi, Elhamra Sineması Sahip ve Müsteciri
4.78	Hacı Kadı Zade Mehmet Sabri ve İsak Z. Musa Kâzım
3.99	Hayrettin, İnşaat Müteahhidi Bakır Bedes
1.25	Mehmet Ali, Taşçılar İçinde N. 33 Çimento Ticaret Evi
16.81	Sakız Pazarı Ahmet Fahri ve Şsi. Şirketi Konkordato Komiseri avukat M. Enver B.
5.—	Silâhçı Ali Haydar
15.—	İsmail Edip Mahdumları
10.—	Buldanlı Zade Osman Nuri
5.—	Abdi Yusuf ve Şsi.
5.—	Aydınlı Ali Galip
10.—	Tavaslı Hacı Mestan Zade Bekir ve Osman
10.—	Josef Moiz Peço
10.—	Moiz Atella
2 33	Yazmacı İbrahim
4.—	Ziya Ahmet
10.—	Mustafa Hilmi (Hilmi Selvili)
5.—	Molla Zade Biraderler (Egeli)
13 98	Paket Memuru Süleyman Sırrı
5.11	Tütün İnhisarı 1 inci şube Müdürü Ziya
30.87	Kadri oğ. Hakkı
20.45	Yavaş Zade
10.—	Kayserili Z. Etem
5—	Rahamin Franko
1.86	Ömer Mehmet
3.11	H. Halil Zade Mehmet Faik ve Şürekâsı
8.36	Mühendis Besim
5 —	Ispartalı Musa Kâzım
3.76	Mümin
1.64	Ali Suavi, Büyük Salepçi Han No. 10
1.13	Saadet Ahmet, Halil Rifat Paşa caddesi
3.—	Hüseyin Avni, Tilkilik Menzil Sok. No. 21
2.26	Mehmet Sani, Torbalıda mukim
2.43	Salih, Karataş Hamamında
2.89	Tahsin, Jandarma Mektebi 4 üncü Bölük K. K. Yüzbaşı
0.89	Mustafa Şerif, İzmir Maarif Müdürlüğü memurlarından
1.48	Ragıp. Ticaret Mektebi Leyli Muavini
1.08	Mustafa oğ. Mustafa, Selvili Mescit No. 38 Fırıncı Salih yanında
14.94	Hüseyin, Amurtluda Helvacı
4.93	Selâhattin Kimyager
5.91	Osman Nuri, Askeri Otel altında Berber
2.46	Ahmet Mitat. Asansörde Enveriye Sokağında
6.16	Hasan oğlu Mustafa, Uzun Yolda No. 88
3.73	Naşit, Başdurak Kestelli Cad. Halk Otelinde Şoför
	Ziraat Bankası İzmir şubesinin 28/12/940 tarihli tevdiatı
5.16	Mehmet, Karantina Türk Oğlu Sok. 6
8.46	28. ci Topçu Alayı Yardım Sandığı
12.64	R. Muzaffer, İkiçeşmelik No. 345
4.11	Mehmet Şükrü, Dumlu Pınar Mektebi talebelerinden
118.75	Mustafa Sıtkı, 186 No. lu vadeli Tas. Bonosu hamili
101.09	Fatma, 181 No. lu vadeli Tas. Bonosu hamili
0.70	Etem, Halimağa çarşısı
0.69	Hayim Navaro, Mitat Paşa Cad.
0.70	Nezahat, Keresteci İsmail kerimesi
0.70	Perihan, Keresteci İsmail kerimesi
0.70	Edip, Keresteci İsmail mahdumu
	Ziraat Bankası İzmir şubesinin 31/12/940 tarihli tevdiatı
2.50	Kavas oğ. Mehmet, Değirmenderede Kredi Kooperatifinde
8.—	Yahya Onbaşı. Değirmenderede Kredi Kooperatifinde
7.50	Müezzin Bekir Ömer Değirmenderede Kredi Kooperatifinde
4.—	Ağacık Mehmet, Değirmenderede Kredi Kooperatifinde
8.—	Dedeli Ali Hasan, Değirmenderede Kredi Kooperatifinde
8.—	Yakup Ömer, Değirmenderede Kredi Kooperatifinde
5—	Koç Osman, Değirmenderede Kredi Kooperatifinde
3.—	Dema, Değirmenderede Kredi Kooperatifinde
2.—	Kürt İsmail, Değirmenderede Kredi Kooperatifinde
2.—	Davaslı Hüseyin, Değirmenderede Kredi Kooperatifinde
10.—	Tireli Veli, Değirmenderede Kredi Kooperatifinde
1.—	Cuma Ovası Kooperatifi Köy namına
	Ziraat Bankası İstanbul şubesinin 6/2/941 tarihli tevdiatı
9.49	Ahmet ve İsmail
117.49	Lütfik ve Petrol
11.49	A. Bican
3.49	Resül
7.49	Fethullah
	Ziraat Bankası Ceyhan ajansının 6/2/941 tarihli tevdiatı
99.21	Dikili Taş K. Mirza Noter Feyzullah
	Ziraat Bankası Balıkesir şubesinin 6/2/941 tarihli tevdiatı
22.50	A. Necati
5.—	Nuri
2.—	Osman
30.—	Mehmet
5.—	Hüseyin Çavuş
	Ziraat Bankası Muğla şubesinin 6/2/941 tarihli tevdiatı
4.47	Kuruca Ova köyünden Hacı Mustafa oğ. Mehmet Salık
9.47	Nibiler köyünden Hacı Fettah O. Mehmet
	Ziraat Bankası Of ajansının 6/2/941 tarihli tevdiatı
33.22	Vekil Ziya
	Ziraat Bankasının Safranbolu ajansının 6/2/941 tarihli tevdiatı
0.76	İnhisarlar memuru M. Ragıp
0.67	Öğretmen Huriye
	Ziraat Bankası Adapazarı şubesinin 6/2/941 tarihli tevdiatı
4.53	Bayan Melek
	Ziraat Bankası Sıvas şubesinin 6/2/941 tarihli tevdiatı
603.13	Yorganı Aloko karısı Serlotaya ait hissesi miktarı

RADYOLİN

ile sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

PEARL S. BUCK

Gurbetteki Kadın

— Roman —

Türkçeye çeviren:

MEBRURE SAMİ KORAY

Satış yeri: REMZİ KİTABEVİ

Bir bayan iş arıyor

Türkçe, Fransızca ve Almanca lisanlarını bilir makinede gayet seri yazar, ciddi bir müessesede çalışmak üzere iş arıyor. S. B. rümuzuna 176 İstanbul posta kutusun amüracaatları.

KULAKTAN KULAĞA!

GÖZEN PUDRASI KREM ALLIĞI LOSYONU

EN İNCE EN YÜKSEK EN MAKBUL EN MUTENA

ZEVK SAHİBLERİNE HİTABEDER.

HER YERDE SATILIR TOPTAN SATIŞ: GÖZEN MÜESSESESİ BÜYÜK POSTANE CAD. No: 5 41578

İLONKA

Yakında çıkıyor.

VERESİYE MOBİLYA

Uzun vadelerle fabrikamız sipariş kabul eder. Adres Beyoğlunda Perapalas karşısında GÖNÜL Mobilya mağazasına saat birden sonra müracaat. Telefon: 43542

KUŞ TÜYÜNDEN

Yastık, Yorgan, Yatak kullanmak hem kesenize hem de sıhhatinize faydalıdır

BİR KUŞTÜYÜ YASTIK 2 LİRADIR

Yastık, yorganları da pek ucuzdur. Adres: İstanbul Çakmakçılar, Sandalyacılar sokak, Ömer Bali oğlu Kuş tüyü Fabrikası. Telefon: 23027.

Belediye Sular İdaresinden:

Sayın Abonelerimize

Su sayaçlarını korumayan yüzlerce abonenin sayacı dondan patlamıştır. Memurlarımız dondan patlayan sayaçları değiştirirken bir çok yerde iç tesisatın da bozulduğu görülmüştür.

1 — Su tesisatı toprak altından ve dıvar içinden geçenlere,

2 — Banyo ve halâlarında tesisat olanlara

3 — İhtiyat su deposu bulunanlara

4 — Soğuk ve karlı günlerde musluklarından su akmayanlara, bütün abonelerimize ilerde fazla su parası ödememeleri için iç tesisatı muayene ettirip bozuklukları acele tamir ettirmelerini ehemmyetle tavsiye ederiz.

«343»

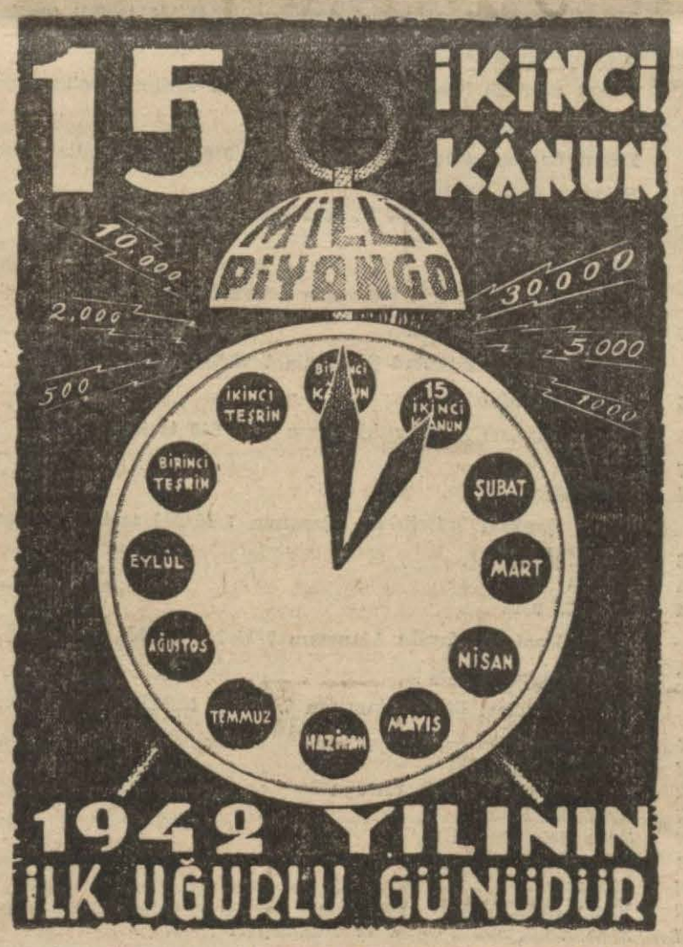

TL.	İsim ve adres
	Ziraat Bankası Fethiye ajansının 6/2/941 tarihli tevdiatı
101.47	Fethiye Fransız Madeninde amele Mehmet Ali oğ. Halil
	Ziraat Bankası Malatya şubesinin 6/2/941 tarihli tevdiatı
31.47	Dikarıbekirli Zade Mahmut
	Ziraat Bankası Ödemiş şubesinin 6/2/941 tarihli tevdiatı
31.70	Adagide nahiyesi Emirli köyünden Recep oğ. Ali
	Ziraat Bankası Çankırı şubesinin 6/2/941 tarihli tevdiatı
8.48	Çankırı Türk Ocağı namına Maliye Tahsil Şefi Cevdet Dengi
	Ziraat Bankası Manisa şubesinin 6/2/941 tarihli tevdiatı
1.07	Nafiz Sabık Hususî Muh. Müdürü
0.58	Düriye Müteahhit Hüseyin kızı
0.58	Sabri şoför Halil oğlu
2.16	Veli Erzurumlu Mehmet oğlu
0.22	Yüzbaşı Nuri 26 ncı Topçu alayında
10.08	Mühendis Rifat
249.32	Topçu Mühimmat Deposunda Şemseddin
0.58	Hasan Tahsin Emrazı Akliye Hastahanesinde
1.57	Muammer Sabri Sulh Hâkimi
4.58	Müderris Osman
0.58	Sabri Miradiye Mektep Muallimi
0.58	Tapu Müdürü Rahmi
4.58	Mühendis Şerafettin
14.10	» Ömer Lûtfi
0.58	Muallim Nezihe
0.58	Mösyö Güla, Belediye mimarı

[Mabadi bugün intişar eden diğer yevmî gazetelerdedir.] (330)

Istanbul Millî Sanayi Birliğinden:

Nizamnamemizin 12 nci maddesine göre 30. Kânunusani. 942 cuma günü saat 15 de Birlik Merkezinde âdiyen yapılacak hey'eti umumiye toplantısına sayın âzanın teşriflerini dileriz.

RUZNAME: 1 — Senelik mesai raporu, 2 — Senelik hesap raporu, 3 — İdare Hey'eti intihabı, 4 — Yeni sene mesaisi hakkında görüşme

İstanbul Ticaret ve Zahire Borsasından:

Borsamız mübayaacılarından Mustafa Zeki Sarı Bekirin mübayaacılıktan çekilmesi haseblyle mumalleyhle Borsa muamelâtından dolayı bir ihtilâfı olanların işbu ilân tarihinden itibaren on gün zarfında Borsaya müracaatları lüzumu ilân olunur

SÜMER BANK

İplik ve dokuma fabrikaları müessesesi

Bursa Merinos fabrikası müdürlüğünden:

INŞAAT İLÂNI

5/1/942 tarihinde yapılması mukarrer Cilimboz deresi kanal inşaatına aid eksiltme hava muhalefeti dolayısile bütün taliplerin iştirakini teminen 15 gün sonraya bırakılmıştır.

1 — Fabrikamızın ön cephesine müvazi Cilimboz deresi kanal inşaatı ve üstünün kapatılması işi proje ve şartnamelerine göre vahidi fiat üzerinden kapalı zarf ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 19/1/942 pazartesi günü saat 15 de Bursada Fabrika Müdüriyetinde icra edilecektir.

3 — Keşif bedeli 27.570.— lira olup muvakkat teminat 2.067.75 liradır.

4 — Proje ve şartnameler Fabrika inşaat şefliğinden bedava olarak temin edilebilir.

5 — Fabrika müdüriyeti inşaatı isteklilerden dilediği müteahhide vermek ve münakasayı hükümsüz saymakta tamamen serbesttir.

Tıp fakültesi Dekanlığından:

Tıp fakültesi ikinci dahiliye kliniği rontgen lâboratuarında çalışmak üzere bir rontgen mütehassısına ihtiyaç olduğu cihetle. daha ziyade mide ve em'a hastalıkları ile meşgul olmuş olanlardan askerlikle alâkası olmayanların 31 ikinci kânun cumartesi yününe kadar tıp fakültesi dekanlığına müracaatları. (387)

Mühendis aranıyor

Türkiye kömür satışı ve tevzi müessesesinden:

Kazan ve kalorifer tesisatında ihtisası olan bir mühendis alınacaktır. İsteklilerin çalışma hayatlarını hülâsalandıran yazılarile Ankarada müessese merkezine mürcaaatları. (358)

İstanbul Vilâyetinden:

Bölge İaşe Müdürlüğü için yüksek tahsil görmüş memur ile daktilo alınacaktır.

Bölge İaşe Müdürlüğünde münhal bulunan memur ve daktilografliklar için bu ayın 19 uncu pazartesi sabah onda yapılacak imtihana dahil olmak üzere memurin kanununun maddei mahsuslarına tevfikan talip olanların ibrazile mükellef oldukları vesaikle her gün öğleden evvel mezkûr Müdürlüğe müracaatları. (394)

Erkmen Cep Sobası

Kıştan, Kardan, Korku Kalmadı

Odun, Kömür, Elektriğe ihtiyaç yoktur. Alacağınız bir soba ile ömrünüz müddetince evde, yatakta, sokakda, dağda ısınırsınız. Bozulmaz ve tükenmez: Ateşi bedavadır ve muhayyerdir. İktisad Vekâletinden 2963 No. ve 29/1/941 tarihli ihtira beratı alınmıştır.

Hasan Deposu ve Şubeleri. Fiatı 2 Liradır.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (2504) lira olan cem'an 31.300 M3 muhtelif eb'atta 50 adet çam dilme 300 adet çam kalas ve 550 adet çam tahta (23/1/1942) cuma günü saat (14,30) on dört otuzda Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istyenlerin (187) lira (80) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (355)

İstanbul fiat murakabe komisyonundan:

142 nuaralı ilân:

% 40 rutubetli 750 gramlık ekmeğin fiyatı 14/1/942 tarihinden itibaren 12,5 kuruştur.

Şube ve satış masraflarının bu fiyatın içinde bulunduğu ilân olunur. (361)

İstanbul Belediyesi ilânları

Eyüp şubesi çevresi dahilinde Gümüşsuyu mahallesinin Bahariye caddesinde 12/1 No. lu ölü Kâzım Ziyaya ait yıkılan boya fabrikası varidatının terkinine ve itibar senesi hakkındaki memur itirazına ait ihbarnameler tebliğ edilememiş veresesinin ilân tarihinden itibaren bir ay zarfında şubeye müracaatla tebellüğ etmelerinin ve aksi takdirde kat'ileşeceğinden tebliğat